

ВП 7-00(03).01

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ “ДІЇ НА БЛОКПОСТУ (КОНТРОЛЬНО-ПЕРЕПУСКНОМУ ПУНКТІ)” (за досвідом проведення ООС (раніше АТО))

БЕРЕЗЕНЬ 2019

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

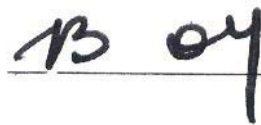
обмежень для розповсюдження немає.

**ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ
ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З
ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ПІДГОТОВКИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ВП 7-00(03).01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник Головного управління
підготовки Збройних Сил України –
заступник начальника Генерального
штабу Збройних Сил України
генерал-лейтенант

В.Г.БОКІЙ
2019 року

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
“ДІЇ НА БЛОКПОСТУ
(КОНТРОЛЬНО-ПЕРЕПУСКНОМУ
ПУНКТІ)”
(за досвідом проведення ООС
(раніше АТО))

Військова навчально-методична публікація командирам (військовослужбовцям) щодо обладнання та порядку несення служби на блокпостах (контрольно-перепускному пункті)

БЕРЕЗЕНЬ 2019**ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:**

обмежень для розповсюдження немає.

ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ПЕРЕДМОВА

Ця військова навчально-методична публікація “Методичні рекомендації “Дії на блокпосту (контрольно-перепускному пункті) (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)” (далі – Методичні рекомендації) розроблені в Центрі оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України спільно з Головним управлінням підготовки Збройних Сил України та погоджені з відповідними управліннями (відділами) Командування Сухопутних військ Збройних Сил України за досвідом проведення ООС (раніше АТО).

Ці Методичні рекомендації передбачені для застосування, як додатковий методичний матеріал з підготовки військових частин (підрозділів) Збройних Сил України.

Усі питання, що стосуються цих Методичних рекомендацій, надсилати на такі адреси:

до управління бойової підготовки Головного управління підготовки Збройних Сил України на такі адреси: 030168, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 6, Головне управління підготовки Збройних Сил України, ТКМ “Дніпро” usvir@ysvr.dod.ua, ТКМ “Седо-М” – індекс 348 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 62-22-297);

або до Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України на такі адреси: 10014, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 17а, Центр оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України, ТКМ “Дніпро” standart@kvdv.dod.ua, ТКМ “Седо-М” – індекс 360 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 68-32-050).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	5
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	6
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	7
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	8
1	ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОБЛАДАННЯ СТАЦІОНАРНИХ І ТИМЧАСОВИХ БЛОКПОСТІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ НА НИХ (ЗА ДОСВІДОМ ПРОВЕДЕННЯ ООС (раніше АТО))	9
1.1	Мета встановлення блокпосту (КПП)	9
1.2	Типи блокпостів (КПП)	9
1.3	Склад блокпосту (КПП)	9
1.4	Завдання, які покладаються на блокпост (КПП)	9
1.5	Місця встановлення блокпостів (КПП)	10
1.6	Обов'язки особового складу блокпосту (КПП)	11
1.7	Що забороняється особовому складу блокпосту (КПП)	14
1.8	Особливості встановлення прихованого або спровокованого блокпосту (КПП)	14
1.9	Бойовий розподіл особового складу блокпосту (КПП)	15
1.10	Порядок несення служби на блокпосту (КПП)	15
1.11	Ймовірні загрози, які можуть мати місце під час несення служби на блокпосту (контрольно-перепускному пункті)	17
1.12	Правила застосування сили	17
1.13	Перевірка місцевого населення	20
1.13.1	Швидкий (поверхневий) огляд	20
1.13.2	Детальний огляд	22
1.13.3	Дистанційний огляд	23
1.14	Огляд транспорту	24
1.14.1	Типи огляду транспорту	24
1.14.2	Обов'язки та порядок дій групи огляду	24
1.14.3	Порядок огляду транспортних засобів	26
1.14.4	Варіант дій під час огляду транспортного засобу	27
1.14.5	Завершення огляду	28
1.15	Форма одягу та спорядження	29
1.16	Доповіді	29
1.17	Зв'язок	29
2	МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ РАДІОКЕРОВАНИХ ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ НА БЛОКПОСТАХ ЗАСОБАМИ РЕБ (ЗА ДОСВІДОМ ПРОВЕДЕННЯ ООС (раніше АТО))	30
2.1	Протидія транспортним засобам начинених вибухівкою з “водіями-смертниками”	32

2.2	Порядок нарощування силового впливу	33
2.3	Алгоритм дій після застосування зброї	34
Додатки:		
1	Варіанти розміщення блокпостів (КПП)	35
2	Методичні рекомендації щодо інженерного обладнання блокпостів.	43
3	Типовий перелік документації блокпосту	52
4	Порядок нарощування силового впливу	70
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	71
	ДЛЯ ЗАМІТОК	72

ВСТУП

В ході ведення операції об'єднаних сил (раніше антитерористичної операції) виникає необхідність контролювати великі території не зайняті військами. З метою забезпечення порядку та не допущення терористичних (диверсійних дій) противника на вищезазначених територіях передбачається проведення заходів визначеного правового режиму – виставленням стаціонарних, тимчасових та мобільних блокпостів, які розраховані на короткочасне та довготривале (протягом декількох місяців і навіть років) перебування в них військ.

Враховуючи актуальність проблеми, командуванням військових частини і підрозділів, особливу увагу під час проведення занять потрібно звертати на порядок виставлення, обладнання та несення служби на блокпостах (КПП).

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
1	2
ВКДП 1-00(03).01	Наказ Генерального штабу ЗС України від 26.12.2018 № 460 “ Про затвердження Тимчасового порядку оформлення військових публікацій у Збройних Силах України ”
	Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина II, (батальйон, рота), затверджений наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.12.2016 №605
	Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина III, (взвод, відділення, екіпаж), затверджений наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 №238

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Базовий табір – спеціально відведена ділянка місцевості де розташовані один або декілька підрозділів (військових частин), які розміщуються в наметових містечках (спорудах), на стоянках озброєння і військової техніки, складах, вогневих позиціях артилерії та протиповітряної оборони.

Блок-пост (далі – БП) – дорожній укріплений контрольо-перепускний пункт із озброєною охороною, здатний самостійно тримати колову оборону. На ньому здійснюється контроль руху та перевірка чи блокування людей і транспортних засобів.

Контрольно-перепускний пункт (далі – КПП) – пункт, призначений для контролю за проходом (відвідуванням) і пропуском на територію будь-яких об'єктів, що охороняються (у військові частини, установи, держави, в закриті зони).

Виклик вогню – це команда (розпорядження, сигнал) на відкриття вогню артилерії.

Коригування вогню (контроль стрільби по цілі) – це визначення відхилень (положення на місцевості щодо цілі) розриву (центра групи розривів) — від центра цілі в ході можливого її пристрілювання (стрільби на знищення) для передачі їх на вогневу позицію артилерії (артилерійському командирові або начальникові при коригуванні вогню, у тому числі і загальновійськовим командирам), визначення коректур в установки прицільних пристроїв по напрямку, дальності стрільби і зміна виду розривів (наземні або повітряні) або висоти повітряних розривів.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
АТО	Антитерористична операція
БпАК	Безпілотний авіаційний комплекс
БПЛА	Безпілотний літальний апарат
БТ	Базовий табір
БП	Блок-пост
БМД	Бойова машина десанту
БМП	Бойова машина піхоти
БТГр	Батальйонна тактична група
КПП	Контрольно-перепускний пункт
КСП	Командно-спостережний пункт;
МТЗ	Матеріально-технічні засоби
МПП	Малогабаритний постановник перешкод
НЗФ	Незаконні збройні формування
ООС	Операція Об'єднаних сил
ОВТ	Озброєння і військова техніка
ППО	Протиповітряна оборона
ПАН	Передовий авіаційний навідник
ПММ	Пально-мастильні матеріали
РЕБ	Радіoeлектронна боротьба
РКВП	Радіокерований вибуховий пристрій
РТГр	Ротна тактична група
СП	Спостережний пост

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОБЛАДАННЯ СТАЦІОНАРНИХ І ТИМЧАСОВИХ БЛОКПОСТІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ НА НИХ (ЗА ДОСВІДОМ ПРОВЕДЕННЯ ООС (раніше АТО))

1.1. Мета встановлення блокпосту (КПП)

Блокпостом вважається контрольно-перепускний пункт, який тимчасово встановлюється на в'їзді/виїзді в окрему місцевість, у якій запроваджені заходи визначеного правового режиму. Для посилення безпеки особового складу та осіб, що на ньому перебувають блокпост обладнується в інженерному відношенні.

Блокпост встановлюються з метою: показати сторонам конфлікту і місцевому населенню району військову присутність; перевіряти, оглядати та реєструвати весь рух людей, майна та транспортних засобів до і від контрольованої зони, а також у зоні відповідальності; запобігати контрабандному перевезенню зброї, боєприпасів та вибухових речовин, а також вільному пересуванню екстремістів, терористів, осіб оголошених у розшук; блокування дороги і припинення або обмеження руху у відповідності до визначеного порядку; звітування про всю діяльність по команді.

1.2. Типи блокпостів (КПП)

Блокпости (КПП) поділяються на стаціонарні (постійні) і рухомі (мобільні), крім того можуть розгортатися тимчасові, приховані та спровоковані перепускні пункти (додаток 1).

Блокпости (КПП) також відрізняються рівнем огляду, який вони повинні проводити (всі особи та засоби пересування або вибіркові огляди).

1.3. Склад блокпосту (КПП)

При виконанні завдань на більшості стаціонарних блокпостах (КПП) задіюються, як правило, взвод, який складається, як мінімум, з трьох відділень, кількість особового складу на інших блокпостах (КПП) залежить від загроз, визначених завдань та умов обстановки.

1.4. Завдання, які покладаються на блокпост (КПП)

Основними завданнями блокпосту є повне або часткове блокування в'їзду (виїзду) в окремі місцевості, попередження ввозу (вивозу) в них зброї, боєприпасів та інших заборонних засобів, що можуть бути використані для протиправної діяльності, демонстрація військової присутності ("демонстрація прапора"), спостереження і збір інформації від місцевого населення

Крім того на блокпост (КПП) покладається наступні завдання: огляд і перевірка людей, транспорту і вантажів, що перетинають зону роз'єднання

(буферну, контрольовану, демілітаризовану зону); запобігання проникнення порушників і незаконної доставки зброї, боєприпасів, вибухових речовин; блокування руху транспорту і людей (часткового чи повного); затримання громадян і транспортних засобів, що порушують встановлений режим поведінки; спостереження за місцевістю; контроль комунікацій.

1.5. Місця встановлення блокпостів (КПП)

Блокпости зазвичай встановлюються в районах напруженості під час проведення антитерористичних заходів. Вони бувають постійними або тимчасовими. Блокпост переважно влаштовується за кутами будівель, на поворотах дороги, або за схилами пагорбів, щоб використовувати елемент несподіванки.

Терористи, використовуючи транспорт для переміщення зброї зі схованок в місця його застосування, будуть нашоувуватись на своєму шляху на блокпости. Велика мережа блокпостів значно ускладнює діяльність терористичних груп. Навіть якщо терористи знають про існування блокпоста, вони змушені вибирати інші, менш зручні маршрути для своїх переміщень.

Стаціонарні (постійні) КПП розташовуються на перехрестях доріг, поблизу мостів, у вузьких долинах, на в'їздах (виїздах) у зону роз'єднання (буферну, контрольовану, демілітаризовану зону), на важливих ділянках шляхів комунікацій і функціонують цілодобово. У залежності від віддалення блокпоста від місць дислокації підрозділу, наряд для несення служби на стаціонарному КПП може призначатись на термін до 3 діб, а при необхідності – і на більш тривалий термін.

Рухомі (мобільні) блокпости (КПП) розташовуються в місцях, які не контролюються стаціонарними блокпостами (КПП), мета їх дій полягає в зміцненні контролю (раптового/неочікуваного) та недопущенні неконтрольованого проникнення осіб і перевезення зброї, наркотичних речовин і контрабанди з однієї зони в іншу. До складу рухомого блокпосту (КПП) входить не менше посиленого взводу на транспортних засобах з належним озброєнням, які повинні мати чіткі розпізнавальні військові знаки. Місце розташування вибирається так, щоб це несподіванкою для людей та транспортних засобів, що пересуваються. Рухомий блокпост (КПП), як правило, функціонує в межах деякого часу. Після того, як його положення стає відомо і ефект дії зменшується, він знімається. Рухомі блокпости (КПП) виконують завдання у взаємодії з іншими блокпостами (КПП) і спостережними постами (далі – СП), несподівано зупиняючи автомобілі та осіб на короткий час для швидких оглядів. Вони повинні знаходитися у постійному полі зору спостережних постів, з метою їх підтримки забезпечуються переносними загородженнями і щитами з написами, як для стаціонарних блокпостів (КПП).

Тимчасовий блокпост (КПП) може встановлюватись, як правило, пішим патрулем для перевірки осіб і транспорту на певній ділянці дороги, після чого він продовжує виконання завдань патрулюванням (рисунок 1).

Рисунок 1 – тимчасовий блок-пост в районі проведення ООС (раніше АТО).

Прихований блокпост (КПП) створюється у разі необхідності затримання визначеного транспорту. Також він веде спостереження за рухом транспорту, але не зупиняє його.

Спровокований блокпост (КПП) встановлюється у відповідь на певний інцидент у конкретному місці, де перевіряються всі особи та транспорт.

1.6. Обов'язки особового складу блокпосту (КПП)

Начальник (командир) блокпосту зобов'язаний:

прийняти рішення на виконання завдань під час несення служби на блокпосту (КПП), а саме: усвідомити завдання, вивчити місцевість, оцінити загрози, визначити необхідний склад сил та засобів необхідних для виконання завдання (кількість особового складу, ОВТ, боєприпасів, індивідуальних засобів захисту, продуктів харчування та питної води, засобів зв'язку з запасними батареями (в достатній кількості для забезпечення стійкого зв'язку з вище стоячим штабом, внутрішнього зв'язку між групою огляду, групою прикриття та резервом, а також засобів зв'язку сумісних з повітряними засобами медичної евакуації та повітряної підтримки), шанцевого інструменту, засобів для обладнання блокпосту в інженерному відношенні (при чому визначити які роботи з інженерного обладнання вогневих та захисних позицій будуть обладнані силами підрозділу а які роботи мають бути виконані силами та засобами вище стоячого командира, організувати з ним взаємодію для вирішення цих питань), підготувати (доотримати) засоби надання першої медичної допомоги та евакуації, комплект для позначення вертолітного

майданчика (оранжеві дими, жезл, окуляри маршалера, світло відбивний жилет, літера Н на тканинній основі, радіостанція для налагодження зв'язку з екіпажем повітряного засобу), оптичні прилади (біноклі, прилади нічного бачення, тепловізори), засоби для евакуації пошкодженої техніки, відпрацювати попередню схему охорони та оборони блокпосту, схему зв'язку, сигналів управління та оповіщення, організувати підготовку особового складу, ОВТ (включаючи вивірку та приведення зброї до нормального бою), визначити час та місце проведення огляду готовності підрозділу до виконання завдання;

відпрацювати бойовий наказ в якому детально визначити порядок висування до блокпосту (побудову колони, порядок завантаження в транспортні засоби МТЗ, порядок здійснення доповідей під час руху в визначених контрольних точках та в екстрених ситуаціях), його розгортання, організацію охорони та оборони, обладнання в інженерному відношенні, порядок несення служби на блокпосту (розподіл по змінам та групам), порядок зв'язку та взаємодії, порядок виклику медичної евакуації, виклику повітряної та артилерійської підтримки, порядок виклику підрозділу негайного реагування (вказавши частоти, та позивні), порядок дій в позаштатних ситуаціях тощо;

провести постановку завдань на карті (макеті місцевості);

провести необхідні тренування в порядку дій особового складу під час виникнення позаштатних ситуацій під час здійснення маршу до місця розгортання блокпосту а також під час несення служби безпосередньо на блокпосту;

в визначений час провести огляд готовності особового складу, ОВТ, та інших матеріально технічних засобів які перераховані вище та інших засобів необхідних для виконання завдання;

в визначений час в визначеному місці побудувати колону, перевірити зв'язок з транспортними засобами колони та з вище стоячим штабом (черговим командно-спостережного пункту (далі – КСП) підрозділу), провести заключний інструктаж особового складу в ході якого визначити порядок руху (швидкість, інтервали), сектори ведення вогню та спостереження, нагадати порядок дій під час потрапляння в засідку та інших позаштатних ситуаціях, нагадати наступність командування в разі загибелі командира, організувати заряджання зброї та розпочати рух, доповіді про обстановку здійснювати в ході маршу в визначених контрольних точках черговому КСП підрозділу, у випадку виділення повітряного ескорту колони, координувати з черговим КСП або безпосередньо з екіпажем повітряного засобу (в залежності від того яким чином була організована взаємодія) дії повітряних засобів перед подоланням колоною небезпечних ділянок дороги;

з прибуттям в визначене місце розгортання блокпосту здійснити доповідь черговому КСП та негайно приступити до організації кругової оборони та одночасного розгортання блокпосту у відповідності до схеми блокпосту, організувати його підготовку в інженерному відношенні та приступити до виконання визначених завдань в складі визначених груп та змін у відповідності до прийнятого рішення. Особлива увага приділяється належній організації кругової оборони, обладнанню основних та додаткових вогневих позицій для

техніки та особового складу які б мінімізували їх вразливість та забезпечували б найефективніші сектори ведення спостереження та стрільби;

здійснювати ведення документації (додаток 3);

здійснювати реєстрацію у відповідному журналі перевірених транспортних засобів та людей, у визначений час здійснювати доповіді про обстановку черговому КСП підрозділу;

не допускати на блокпост сторонніх осіб, вимагати від особового складу належного виконання обов'язків;

періодично (в разі можливості) проводити тренування у порядку дій особового складу на ту чи іншу загрозу які можуть мати місце під час виконання завдання.

Особовий склад блокпосту (КПП) зобов'язаний:

перед виконанням завдання підготувати індивідуальне спорядження, засоби захисту, штатну та колективну зброю, засоби зв'язку та спостереження, підготувати (доотримати) інші необхідні засоби необхідні для виконання завдання (боєприпаси, шанцевий інструмент, фортифікаційні засоби, ліхтарі, документація, засоби індивідуальної та колективної гігієни, питну воду та продукти харчування, комплекти виклику засобів повітряної евакуації та позначення себе на місцевості (дими тощо), засоби маскування, запасні батареї, ПММ тощо;

знати межі блокпосту (КПП); твердо знати завдання, обстановку і місцевість, що прилягає до блокпосту (КПП), план охорони та оборони, порядок дій в позаштатних ситуаціях, та порядок дій під час несення служби на блокпосту в складі груп огляду, прикриття та резервної групи;

негайно здійснити розгортання блокпосту у відповідності до завчасно складеної схеми при цьому з прибуттям на місце встановлення блокпосту частиною особового складу негайно забезпечити належну бойову охорону, обладнати фортифікаційні споруди (окопи, укриття і тощо) які забезпечуватимуть кругову оборону та зменшать до мінімуму вразливість особового складу та ОВТ не зменшуючи пильність та спостереження за місцевістю, забезпечити пропускний режим;

припиняти порушення громадського порядку на визначеній території; вилучати зброю, боєприпаси, вибухові речовини в осіб, що не мають дозвіл на їх носіння; прихильно ставитися до пішоходів, водіїв і пасажирів;

чемно розмовляти з людьми, не забороняти водію розмовляти з пасажиром; ввічливо просити осіб виконувати те, що треба, говорити нормально, не підвищувати голос;

бути ввічливим під час огляду, по можливості застосовувати металошукачі та дзеркала для догляду транспортних засобів;

бути спокійним, незалежно від власного почуття; завжди бути одягнутим згідно з вимогами Стройового статуту Збройних Сил України.

Особовий склад блокпосту (КПП) має право:

перевіряти паспорти й інші документи, що засвідчують особу, здійснювати огляд транспортних засобів;

затримувати і передавати представникам військової поліції, органів внутрішніх справ автотранспорт і осіб, які вчинили правопорушення;

переслідувати осіб, які підозрюються у здійсненні злочинів і котрі чинили опір особовому складу; входити у житлові будинки (приміщення), приміщення підприємств, організацій і установ, використовувати їх транспорт (крім спеціального);

застосовувати зброю у відповідності до правил застосування сили (інструкцій) під час припинення індивідуальних та групових порушень суспільного порядку й інших незаконних дій поблизу блокпоста які несуть загрозу життю та здоров'ю особового складу, майна та ОіВТ підрозділу.

1.7. Що забороняється особовому складу блокпосту (КПП)

Особовому складу блокпосту (КПП) забороняється:

залишати розташування блокпоста;

вступати в розмови зі сторонніми особами без службової необхідності;

приймати і передавати будь-кому будь-які предмети;

залишати зброю і боєприпаси без догляду, чи передавати їх будь-кому;

грубіянити громадянам, вступати в суперечки з ними;

досилати без необхідності патрон у патронник;

кричати або виявляти нетерплячість, виражати будь-яку огиду;

просовувати голову чи лікоть у вікно автомашини або відчиняти двері без дозволу;

робити огляд жінок (без металошукача) або наказувати їм піднести руки догори;

наставляти зброю прямо на жінок (крім випадків самооборони).

1.8. Особливості встановлення прихованого або спровокованого блокпосту (КПП)

Командир визначає місце встановлення прихованого або спровокованого КПП, призначає засідки (віддаляються на 50 – 100 м. в обидва напрямки), обирає місце для спостереження та організовує роботу.

Особлива увага звертається на вибір зручної позиції для спостереження, можливості взаємної підтримки (вогневої підтримки) та взаємної прикриття; розвідку території перед зайняттям позицій; перевірку місцевості на наявність прихованих вибухових пристроїв і відсутності ворожих засідок; організацію безперервного зв'язку; використанні допомоги патруля-супутника.

1.9. Бойовий розподіл особового складу блокпосту (КПП)

Для несення служби особовий склад блокпосту розподіляється на чергові зміни з розрахунку 2/3 особового складу виконують обов'язки, 1/3 відпочиває.

Для виконання завдань особовий склад, який призначений для несення служби на блокпосту (КПП), поділяється на наступні групи:

- управління;
- перевірки документів і огляду транспортних засобів (поділяється на підгрупу попереднього огляду та підгрупу поглибленого огляду);
- прикриття (поділяється на підгрупу охорони та підгрупу підтримки);
- застосування спеціальних засобів і управління мінно-вибуховими загородженнями;
- резервну групу (відпочинку).

1.10. Порядок несення служби на блокпосту (КПП)

У встановлений час особовий склад блокпосту (КПП) приступає до несення служби з перевірки транспортних засобів, перевезення вантажів і людей. Зони огляду і очікування повинні бути позначені білими смугами (спеціальними щитами) або дорожніми конусами.

Осіб та транспортні засоби які долають блокпост перевіряють для встановлення ідентичності документів і запобігання перенесення або провезення через блокпост заборонених засобів (предметів). Перевірку дозволяється проводити різними способами (перевірка документів, огляд людей та техніки).

Особи, які перетинають блокпост, пред'являють документи, що засвідчують особу. Зразки документів, що дозволяють в'їзд у вказані зони, повинні знаходитися на блокпосту (КПП). При перевірці місцевого населення проводиться обов'язкова його реєстрація. При цьому в книгу реєстрації заносяться наступні дані: час, повне ім'я, маршрут руху.

При перевірці місцевого населення перш за все перевіряються підозрілі особи, які мають незвичайний одяг, ведуть себе неадекватно. Огляд людей здійснюється шляхом огляду. Проведення особистого огляду група огляду повинна здійснювати прогладжуванням по одягу, а не поплескуванням. Окрема увага приділяється нижнім частинам тіла. Обов'язковими для перевірки є головні убори, черевики, широкі штани, багаж. Перш за все перевіряються підозрілі особи, які мають незвичайний одяг та ведуть себе неадекватно. При проведенні огляду доцільно використовувати металошукачі (датчики), які виявляють металеві предмети.

Жінки оглядаються тільки військовослужбовцями жінками, у випадку коли їх немає – тільки технічними засобами в спеціально відведеному для цього приміщенні. Процедуру огляду жінок і священнослужителів командир повинен обговорити з місцевою владою. Якщо в того, кого оглядають, знайдена зброя, боєприпаси, вибухові речовини, вони конфіскуються, а сама людина підлягає затриманню, допиту і передачі відповідним органам (СБУ, міліції тощо).

При перевірці транспортних засобів здійснюється паспортний контроль водія та пасажирів та документи на транспортний засіб водія, особлива увага приділяється автомобілям, в яких знаходиться одна людина. Транспортні засоби підлягають повному огляду на предмет перевезення зброї та вибухових речовин. При значному русі можна перевіряти тільки кожний третій автомобіль, автомобілі тільки одного типу чи ті, які рухаються в одному напрямку.

Автомобілі для огляду допускаються на територію блокпосту по одному. Поки перший на черзі автомобіль оглядається, інші з виключеними двигунами, очікують огляду на відстані не ближче 50 метрів, під спостереженням підгрупи прикриття блокпосту. За сигналом автомобіля, який перевіряється, або знаком руки військовослужбовця групи огляду, водій наступного транспортного засобу запускає двигун, повільно під'їжджає до зони огляду, пред'являє (пред'являють) посвідчення особи та документи на транспортний засіб. Перш ніж відійти від автомобіля, водій повинен відкрити всі двері, капот і багажник.

Під час огляду автомобіля водій і пасажир знаходяться в зоні очікування, що розташовується не ближче 5 метрів від автомобіля, що перевіряється. Ця зона також знаходиться під спостереженням підгрупи охорони.

При перевірці автомобіля в якому знаходиться значна кількість людей, персонал блокпосту пропонує всім вийти з машини. Проводить огляд кожної людини і відводить їх у бік, не ближче 10 м від машини, після цього проводиться огляд транспортного засобу на наявність зброї та вибухових пристроїв.

Послідовність огляду транспортних засобів:

двигун (звертається увага на електричні дроти, за допомогою дзеркала оглядаються важкодоступні місця);

пасажирський салон (оглядають сонцезахисні щитки, спинки сидінь, під сидіннями і килимками, кишені у дверцятах, магнітофон, речова скринька, при цьому не торкаються перемикачів або інших підозрілих предметів, при виявленні останніх викликається фахівець);

багажник (перевіряється весь багажник, у тому числі, місце кріплення запасного колеса, звертається увага на клунки, конверти, газети);

шасі (оглядаються бампери, колісні ковпаки та ободи, застосовується інспекційне дзеркало для огляду під машиною); вантаж (для перевірки вантажу застосовують металеві стержні).

Перевірені транспортні засоби та водії реєструються у журналі реєстрації, де вказується: час, коли пройшов огляд транспортний засіб, прізвище водія, колір, марка машини, номерний знак, напрямок руху, пункт призначення та інше. У випадку, коли люди пересуваються без автомобілів, а наприклад, на гужовому транспорті, робиться спеціальна відмітка з зазначенням кількості худоби.

При виявленні зброї, боєприпасів, вибухових речовин й інших заборонених предметів начальник (командир) блокпосту негайно здійснює доповідь черговому КСП підрозділу та діє у відповідності до його вказівок, у

присутності водія і групи огляду вилучає заборонені предмети, складає акт із розписами присутніх та фотографує на фоні транспортного засобу затриманих осіб (таким чином щоб було видно номерний знак транспортного засобу) та викладені заборонені предмети перед затриманими особами. Вилучене по акту передається командирі підрозділу, від якого виставлено блокпост або відповідним органам (СБУ, міліція тощо) і записується в “Журнал обліку затриманого автотранспорту і вилученої зброї, боєприпасів, вибухових речовин й інших заборонених предметів”.

Затримані особи за першої нагоди передаються у місцеві правоохоронні чи інші відповідні органи.

1.11. Ймовірні загрози, які можуть мати місце під час несення служби на блокпосту (контрольно-перепускному пункті)

Під час несення служби на блокпосту (КПП) можуть мати місце серйозні ситуації.

Найбільшу загрозу можуть являти собою:

обстріли зі стрілецької зброї або обстріли з закритих вогневих позицій із застосуванням (мінометів, реактивних снарядів (ракет)) що запускаються з імпровізованих пускових установок тощо;

застосування противником імпровізованих саморобних пристроїв, транспортних засобів начинених вибухівкою або самогубців;

блокування блокпосту місцевим населенням з подальшим нападом на блокпост озброєних осіб (переважно блокування здійснюється протягом світлого часу доби з застосуванням психологічного тиску на особовий склад блокпосту та раптовий напад на блокпост з за спин мирного населення в настанням сутінків або темряви, в таких випадках місцеве населення діє в повній змові з банд-формуваннями);

збір розвідувальної інформації цивільними мешканцями про склад, озброєння, розташування, порядок несення на блокпосту. Збір зазначеної інформації здійснюється шляхом ведення спостереження з відстаней, фотографуванням під час перетину блокпосту, особистим спілкуванням тощо, зазначена інформація використовується для планування нападів на блокпости.

1.12. Правила застосування сили

Особовий склад, який задіяний для несення служби на блокпосту, має право застосовувати силу і відкривати вогонь у наступних випадках та ситуаціях:

в умовах оборони від збройного нападу;

коли безпека особового складу блокпосту під загрозою (існує пряма загроза життю та здоров'ю);

у випадках спроб арештувати, поранити або захопити особовий склад блок посту або ОВТ;

при намаганнях зупинити або перешкодити виконувати свої обов'язки особовим складом який виконує завдання на блокпосту;

при спробах викрасти або знищити техніку, обладнання блокпосту.

Характер служби на блокпосту вимагає тривалого перебування на об'єкті, коли необхідно мати вільні руки для подачі сигналів, перевірки документів, огляду машин і огляду людей і одночасно бути готовим до застосування зброї. Командир (начальник) блокпосту повинен навчати особовий склад правильному носінню та застосуванню зброї. Вона повинна знаходитися в положенні, що забезпечує її швидке застосування, і в той же час люди, що перевіряються, не повинні мати можливості блокувати застосування зброї.

Якщо при наближенні до блокпосту чи об'єкту, що охороняється, транспортний засіб не зупиняється за наказом (сигналом, знаком), дозволяється застосування зброї для його зупинення.

Пам'ятка військовослужбовцю “Правила застосування сили та зброї”

Ти можеш застосувати силу або зброю по відношенню до таких осіб відповідно до їх дій:

особи, які вчиняють ворожі дії;

особи, які демонструють ворожі наміри.

Проти таких осіб може застосовуватись сила або зброя відповідно до таких вимог:

Перед застосуванням сили та зброї необхідна позитивна ідентифікація. Позитивна ідентифікація – це коли ти впевнений, що перед тобою дійсно представник противника.

Якщо ти не впевнений, звернись за рішенням до безпосереднього командира.

Увага! Використовуй силу послідовно.

Якщо дозволяють обставини та час, використовуй у відповідь на ворожі дії (наміри) таку послідовність застосування сили:

1) Викрикну голосом “СТОЯТИ!”.

2) Покажи свою зброю та продемонструй готовність її застосувати.

3) Заблокуй противника або затримай його.

4) Здійсни попереджувальний постріл

5) Відкривай вогонь на ураження (пропорційно загрози).

Застереження!

Не стріляй та не застосовуй сили до будь-кого, хто вже здався нашим військам або вийшов з бою з причини фізичного стану (хвороба, поранення).

Не стріляй та не пошкоджуй лікарень, церков та мечетей, інших місць поклоніння, шкіл, музеїв, будь-яких інших культурних або історичних об'єктів, населених цивільними особами місць чи будинків, але до тих пір, поки ворог не буде їх використовувати у військових цілях або застосування сили не буде необхідним для твого самозахисту.

Не стріляй та не пошкоджуй місцевої інфраструктури (громадських об'єктів, об'єктів зв'язку, дамб тощо) ліній зв'язку, доріг, залізниць, тунелів,

мостів, об'єктів економіки (сховища, трубопроводи тощо), але до тих пір, поки застосування сили не буде необхідним для твого самозахисту або застосувати силу або зброю не накаже твій командир.

Якщо ти повинен стріляти по цим об'єктам, намагайся стріляти так, щоб спричинити якомога менші пошкодження цим об'єктам.

Завжди намагайся мінімізувати випадкових поранень та вбивств, а також зайвих пошкоджень об'єктів.

Використання сили та зброї, включаючи “смертельну силу” застосовується для захисту:

себе, свого підрозділу, інших своїх (дружніх) сил;

затриманих осіб;

цивільних осіб від злочинців, які можуть причинити смерть чи серйозні тілесні ушкодження;

визначених осіб або майна, якщо такі дії необхідні для відновлення порядку та безпеки.

Увага!

Попереджувальний постріл дозволяється здійснювати тільки у випадку, коли ти впевнений, що у цій конкретній ситуації тобі дозволено застосовувати зброю на ураження.

Поводься з усіма цивільними та їх майном з повагою. Не відбирай в цивільних майна, в т. ч. автомобілі, якщо це майно не несе загрози безпеці. Якщо майно необхідно конфіскувати, при можливості надавай власнику майна розписку.

Ти можеш затримати цивільних, якщо ти цілком впевнений, що ці особи:

повинні бути затримані, бо несуть загрозу твоїй безпеці;

перешкоджають виконанню завдання;

зазначені у списку осіб, що є у розшуку для допиту, затримання або арешту;

беруть або брали участь у кримінальних діях.

Будь-хто, кого ти затримав, повинен бути під захистом. Ти можеш застосувати силу, зброю на ураження для захисту затриманого, який знаходиться під твоєю охороною.

Грабування та захват військових трофеїв заборонено.

Ти зобов'язаний доповідати про будь-які порушення права війни, вчинені своїми, дружніми силами, або противником. Повідом про це свого командира, юрисконсульта, капелана або відповідний орган дізнання.

Застосування зброї повинно припинитись, як тільки попередження виконано або ситуація нормалізувалась.

Весь особовий склад повинен знати правила застосування сили (зброї), які розроблені та затверджені вищим командуванням на час проведення операції.

Правила застосування сили повинні бути роздруковані в вигляді кишенькової картки та видані всьому особовому складу, зазначені картки повинні носитись особовим складом постійно.

1.13. Перевірка місцевого населення

Перевірка місцевого населення може проводитися різними способами. Перш за все перевіряються підозрілі особи, які мають одяг який звертає на себе увагу, та які ведуть себе підозріло. Особливу увагу приділяють автомобілям, в якому знаходиться одна людина.

Типовою помилкою під час перевірки є підхід з лівої сторони до осіб, у яких необхідно перевірити документи. Підозріла особа за вимогою того, хто перевіряє, нібито, витягаючи документи правою рукою з нагрудної кишені піджака, плаща, куртки, халату, де звичайне населення носить документи, може зробити постріл з пістолета через одяг.

Ніколи не стійте ліворуч від того, хто перевіряється і не давайте йому повертатися до вас лівим боком. Знаходьтеся праворуч нього на відстані метр-півтора – ви будете мати можливість вчасно помітити його спробу дістати зброю з кишені і запобігти нападу прийомом рукопашного бою або іншим способом.

1.13.1. Швидкий (поверхневий) огляд

Швидкий (поверхневий) огляд зазвичай проводиться: коли на блокпосту присутня велика кількість людей; як попередня дія перед детальним оглядом.

Процедура огляду див. рис. 2, 3:

в ідеалі, той кого оглядають повинен стояти з широко розставленими ногами та розведеними руками;

огляд повинен проводитись методично, з голови до ніг;

спеціальна увага повинна приділятися нижній частині спини і від черевиків до колін, пахви також повинно бути перевірено;

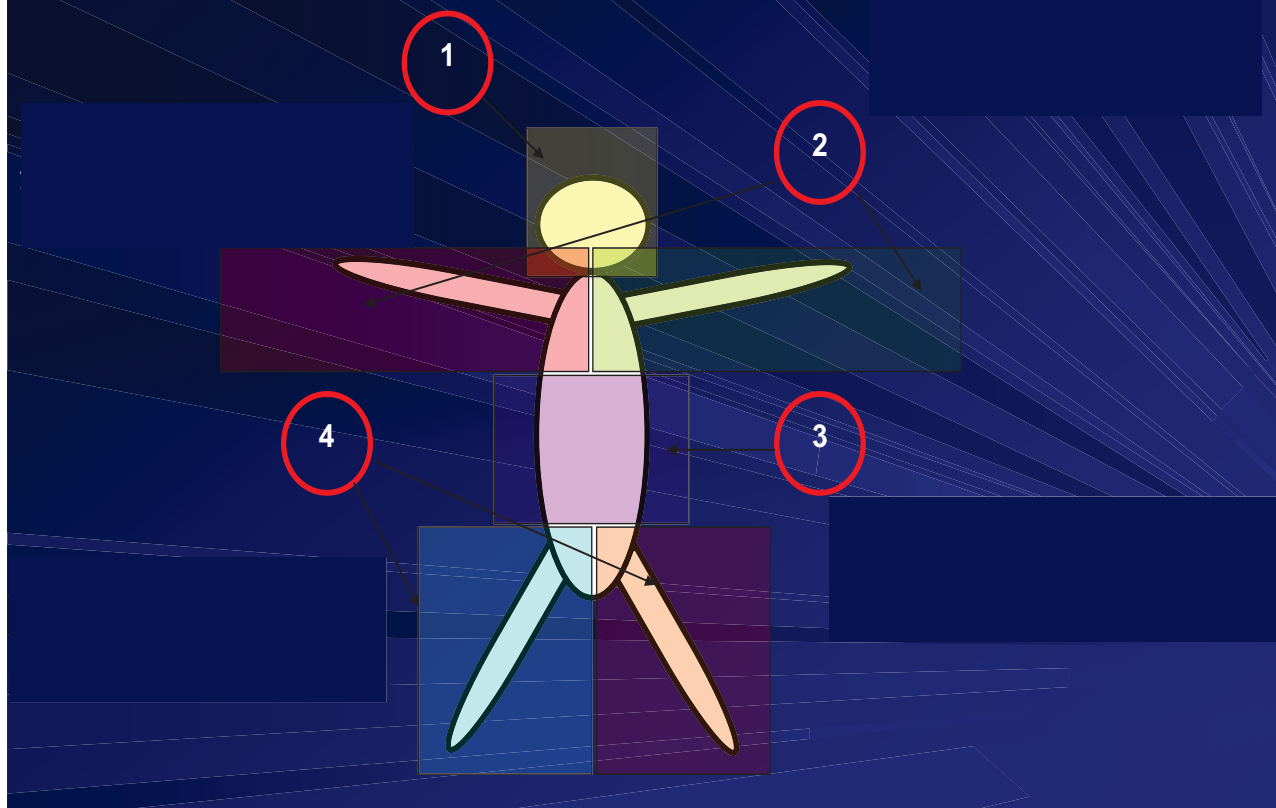
не можна проводити огляд поплескуванням по людині, тільки поглажуванням та здавлюванням;

особливо повинні ретельно перевірятися широкі штани.

обов'язковими для перевірки є головні убори, кишені, взуття, багаж тощо;

переносні речі, або одяг, який знімається та має відношення до об'єкту огляду повинен бути окремо оглянутий ретельно, але з повагою.

ПОРЯДОК ОГЛЯДУ ЛЮДИНИ

Умовні позначки:

1 – зона огляду – голова (головний убір, волосся); 2 – зона огляду – плечовий пояс, руки (верхня частина куртки, сорочки, пальто); 3 – зона огляду середня частина тулуба (середня частина куртки, сорочки, пальто, пояс, поясний ремінь); 4 – зона огляду – ноги (штани, брюки, черевики)

Рисунок 2 – порядок огляду людини.

Огляд з використанням метало детектору.

Використання для огляду метало детектору дуже ефективно, і повинно здійснюватися вздовж тіла, торкаючись одягу.

УВАГА!

Типовою помилкою тих, хто перевіряє документи є підхід до того хто перевіряється з лівої сторони.

Підозрюваний на вимогу перевіряючого, нібито витягуючи документи правою рукою з внутрішнього нагрудної кишені, де зазвичай населення носить документи, робить постріл з пістолета через одяг.

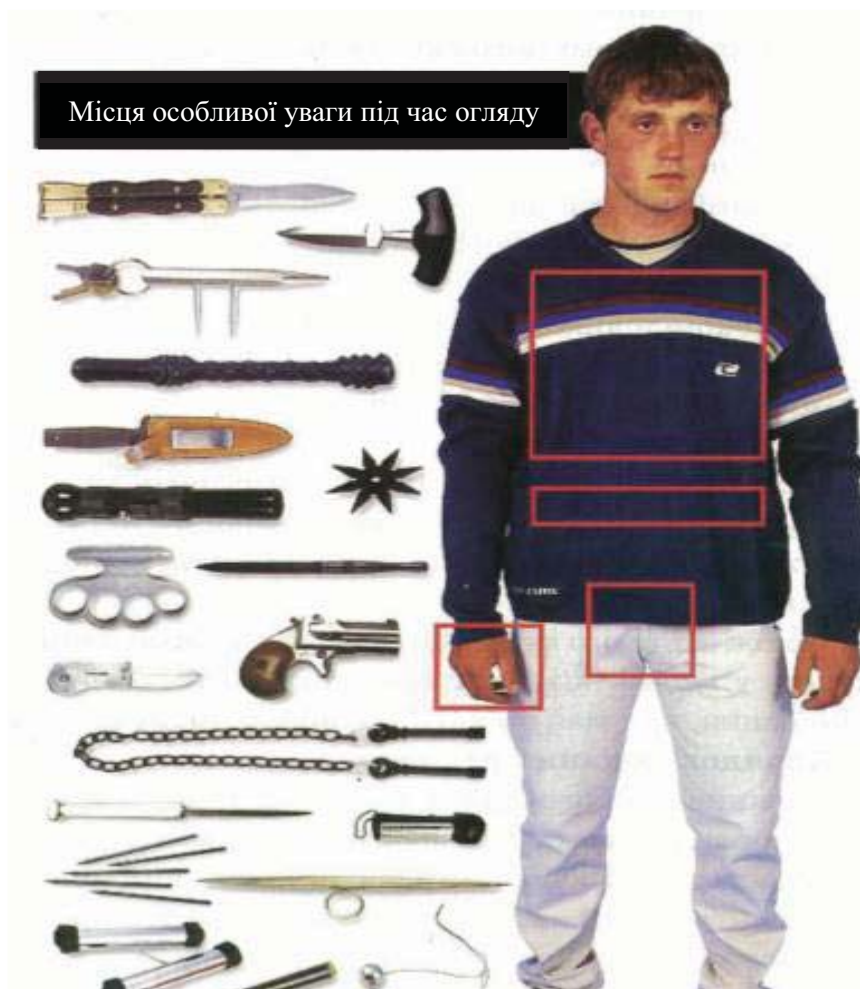

Рисунок 3 – місця, на які необхідно звертати особливу увагу під час огляду.

Ніколи не стійте з лівого боку від того, хто перевіряється і не давайте йому повертатися до вас лівим боком. Стоячи праворуч від того, хто перевіряється на відстані метр-півтора, ви будете мати можливість своєчасно помітити його спробу дістати зброю з кишені і запобігти нападу прийомом рукопашного бою або іншим способом.

1.13.2. Детальний огляд

На протязі початкової перевірки у випадку, якщо хто не будь з будь яких причин привернув увагу своєю поведінкою може бути проведений детальний огляд. Група огляду складається з двох осіб. Детальний огляд залежить від ступені підозри об'єкту огляду та наявності часу.

Детальний огляд проводиться:

коли є підозра що людина (транспортний засіб) має (перевозить) заборонені предмети;

отримано наказ (розпорядження) провести детальний огляд саме цієї людини (транспортного засобу).

Процедура огляду:

бажано проводити огляд в присутності свідків, необхідно запропонувати об'єкту звільнити всі кишені та пред'явити для огляду всі предмети та документи, які є в наявності;

якщо є необхідність зняти одяг, об'єкт має зробити це добровільно (цей факт потрібно зареєструвати) або, якщо є необхідність, детальний огляд зі зняттям одягу проводиться в спеціальному приміщенні не на очах громадськості.

Обмеження:

в ідеалі особа, що проводить огляд має бути однієї статі з особою, що оглядаються;

деякими вимогами та інструкціями визначається, що огляд дітей до 14 років повинен проводитись жінками.

1.13.3. Дистанційний огляд

Дистанційний огляд проводиться у випадках коли існує небезпека з боку терористів-смертників або якщо в складі блок-посту відсутні жінки-військовослужбовці і виникає необхідність огляду жінок та дітей, доцільно проводити дистанційний огляд (рисунок 4).

Рисунок 4 – дистанційний огляд.

1.14. Огляд транспорту

1.14.1. Типи огляду транспорту

Типи огляду:

початкова перевірка (тривалість не більше 2 хв);

попередній огляд (тривалість не більше 10 хв);

детальний огляд (тривалість до 4 год. за необхідністю і більше).

Початкова перевірка проводиться для всіх автомобілів, які зупиняються на блокпосту.

На деяких типах блокпостів люди та транспортні засоби перевіряються вибірково у відповідності до рішення вище стоячого командира. Рішення, за яким автомобіль може бути зупинений базується на наступному:

- випадковий вибір;
- виклик підозри;
- дані розвідки.

Головна мета початкової перевірки полягає у виборі автомобіля для детального огляду. Особовий склад, який несе службу на блокпосту повинен знати про загрозу застосування противником транспортних засобів начинених вибухівкою та людей (самогубців) з вибухівкою прихованою на тілі.

1.14.2. Обов'язки та порядок дій групи огляду

Старший групи огляду відповідає за:

- контроль над всією операцією;
 - запитання до водія та пасажирів;
 - перевірку документів;
 - перевірку даних документів.
- Військовослужбовець який проводить огляд:
- оглядає салон авто через вікно;
 - оглядає поверхню авто;
 - оглядає днище авто;
 - оглядає силове відділення та багажник.

Первинний огляд включає в себе:

- перевірку документів;
- перевірку салону через скло;
- звірку номерів агрегатів;
- перевірку багажника;
- перевірку бардачка.

Порядок дій.

Автомобілі для огляду допускаються на територію блокпосту по одному. Поки перший на черзі автомобіль оглядається, інші, з виключеними двигунами, очікують огляду на відстані не ближче 50 метрів від блокпосту, під спостереженням групи прикриття блокпосту. По сигналу особового складу блокпосту водій наступного автомобіля запускає двигун, повільно під'їжджає до зони огляду, пред'являє (пред'являють) посвідчення особи.

Під час огляду автомобіля водій і пасажири знаходяться в зоні очікування, що розташовується не ближче 10 метрів від автомобіля, що перевіряється. Ця зона також знаходиться під спостереженням групи прикриття.

УВАГА! *Всі автомобілі, що очікують огляду, повинні бути зупинені на безпечній відстані від блокпосту і повинні постійно знаходитись під спостереженням.*

Водія і пасажирів просять показати їх посвідчення особи і просять вийти з автомобіля. Пасажири відводяться приблизно за 10 м (не менше 5 м) від автомобіля і перебувають там до закінчення огляду автомобіля під наглядом групи прикриття блокпосту. Перед перевіркою водій відчиняє всі двері, капот і багажник. Літні люди і маленькі діти можуть залишатися в автомобілі.

При перевірці документів ті, хто перевіряються, повинні усе робити тільки за командою особового складу блокпосту і нічого за власною ініціативою.

Документи для перевірки приймаються через опущене вікно, з машини ніхто не повинен виходити. Існує бандитський прийом – пістолет, обріз тощо, прикріплюють до дверцят машини зсередини. При команді: “Вийти з машини!”, відкривають дверці і стріляють приблизно на рівні живота закріпленим на дверці вогнепальним пристроєм.

При необхідності детального огляду після команди: “Виходити з машини по одному з піднятими або витягнутими вперед руками”, відійти трохи убік. Підозрюваний примушується сісти на землю, оглядаються і далі його контролює той, хто страхує, після чого проводиться огляд наступного пасажира. Підозрюваним забороняється до огляду сходитися разом (спілкуватися), у цьому випадку заборонений предмет може бути передано один одному.

Пильність не можна втрачати ні на секунду. Стежте бічним зором за обстановкою, стежте за руками того, хто перевіряється, за всіма його рухами, як він дістає документи, як подає, як відкриває багажник для огляду, що знаходиться в багажнику, як реагують і поведуться пасажири. Оглядаючи багажник, знаходьтеся праворуч.

Особливу увагу необхідно приділяти автомобілям в яких знаходиться одна людина. При перевірці автомобіля, в якому знаходиться багато людей, вимагати від водія вимикати двигун і всім виходити з машини (водій має відкрити всі двері, капот і багажник), провести огляд кожної людини і відвести їх в сторону, не ближче 10 м. від машини, після цього провести огляд транспортного засобу.

Склад групи, яка перевіряє одну одиницю автотранспорту, повинен бути не менш ніж 3 чоловіки, з яких один – перевіряє документи, другий – підстраховує, третій – з автоматом напоготові. Той, хто перевіряє, підходить до автотранспорту по ходу праворуч.

Раптовість застосування вогнепальної зброї при цьому різко зменшується: у замкнутому просторі автомобільного салону непросто дістати пістолет, а тим більше автомат і підготувати його для стрільби. У такому випадку той, хто перевіряє, діє по обстановці – стріляє сам або падає на землю, різко відкочується назад, та подає цим сигнал для того, хто страхує, який під час перевірки документів знаходиться позаду і збоку від машини і запобігає цим

наїзду на нього машини заднім ходом. Автоматник знаходиться на безпечній від автомобіля відстані праворуч і при необхідності вирішує вогнем результат події при спробі противника прорвати заслін.

УВАГА! У випадку загрози використання автомобілів начинених вибухівкою, звертайте особливу увагу на автомобілі тільки з однією людиною.

Якщо пасажиром наказують залишити автомобіль, вони повинні стояти спиною до охоронця (військовослужбовця який прикриває військовослужбовця що проводить огляд). Його зброя направлена на пасажирів, але він не виявляє ворожих намірів. Охоронець повинен бути весь час надійно захищений. У випадку виникнення підозри напад охоронець перезаряджає зброю, як попередження.

Автомат при несенні служби на блокпосту носять на ремені, перекинутому через голову на ліве плече. Сам автомат знаходиться під правою рукою в горизонтальному положенні. Довжина ременя вибирається такою, щоб автомат можна було вільно прикласти до плеча з ременем, натягнутим від лівого плеча. Такий спосіб носіння автомата в даних умовах найбільш зручний, руки при перевірці документів вільні, зброю важче відібрати.

1.14.3. Порядок огляду транспортних засобів

Автомобіль умовно ділиться на 5 зон огляду:

- салон;
- зовні;
- багажник;
- силове відділення;
- днище.

УВАГА! Ніколи не торкайтеся перемикачів або інших підозрілих предметів, викликайте експерта.

При огляді транспортного засобу проводьте огляд наступним порядком:

Відсік двигуна: починайте з однієї сторони і оглядайте. Звертайте увагу на щось незвичайне / нові електричні дроти (можливо під'єднання бомби). Потрібно використовувати дзеркало для огляду днища автомобіля і інших важкодоступних місць.

Пасажи́рський салон: Сонцезахисні щитки салону, бардачок, кишені у дверях, під сидіннями (особливу увагу звертати на сидіння водія), між сидіннями (шукати електричні дроти, вимикачі), під заднім сидінням, під килимками (шукати електричні дроти), місце біля заднього вікна, двері. Перевірте звукоізоляцію в салоні.

Багажник: Запасна шина і під нею, у тому числі місце кріплення запасного колеса. Весь багаж і пакунки. Звертайте увагу на такі предмети, як газети, конверти тощо.

Ходова частина: Бампери, крила і ніші коліс, днище. Під час цього огляду потрібне дзеркало.

Перевірка вантажу: Якщо можливо, вантажі перевіряються за допомогою тонких металевих штирів. Всі мішки, коробки, сумки розвантажуються і перевіряються. Якщо вантаж – пісок, цемент або гравій тощо, огляд може зайняти дуже багато часу. Тому транспортний засіб супроводжується до місця, де вантаж може бути розвантажений і перевірений.

1.14.4. Варіант дій під час огляду транспортного засобу

Склад групи, яка перевіряє одну одиницю автотранспорту, повинен бути не менше 3 осіб: старший, той що перевіряє документи і машину та той що прикриває.

Місцеперебування старшого праворуч збоку і в 4 – 5 м позаду машини, таким чином, він страхує себе від різкого наїзду заднім ходом і контролює праву сторону автомобіля. Він не втручається в процес перевірки документів. Його завдання за необхідності прикрити вогнем того хто перевіряє. У момент перевірки зброя старшого співробітника має бути наготові.

Третій військовослужбовець (прикриває) – автоматник або кулеметник знаходиться від автотранспорту що перевіряється на безпечній для себе відстані спереду по ходу руху, і відкриває вогонь при спробі противника прорвати заслін. Позиція автоматника (кулеметника) повинна бути замаскована і мати хороший огляд для ведення вогню на поразку. Автоматник повинен знаходитися на такій відстані від основної групи, щоб він міг бачити, і бажано чути все, що відбувається на посту, тому що вогонь він відкриває в випадку ускладнення обстановки без наказу, за своїм розумінням. Він повинен знаходитися в секторі обстрілу старшого поста для вогневої підтримки з його боку і недопущення нападу ззаду.

Увага! *Перевіряючий для перевірки документів підходить до транспорту не зліва, з боку водія, як це зазвичай роблять працівники національної поліції, а праворуч, з боку пасажира.*

Тут діє “лівостороннє правило”. Тим хто знаходяться в машині вкрай незручно в положенні сидючи правою рукою діставати пістолет хоч з бічної, хоч з нагрудної кишені і стріляти, розвертаючись вправо. З довгоствольною зброєю (автоматом, обрізом) це буде зробити ще важче. Раптовість застосування противником зброї при цьому різко зменшується.

Перевіряючий голосно подає команду: “Залишатися на місцях. Не виходити. Двері не відкривати. Заглушити двигун!” Відкритих дверей треба уникати і документи приймати для контролю тільки при опущеному боковому склі. Навіть якщо ті, що знаходяться в машині відкрили двері, нібито для надання документів, повному їх відкриванню треба перешкодити, притиснувши її коліном, щоб цими дверима не вдарили вас або в щілину можуть непомітно не кинути гранату.

Перевіряючий повинен бути спостережливим.

Наприклад:

Запитаєте водія: “Де запасне колесо?”. І якщо він почне кидатися у пошуках колеса, можливо зробити висновок, що водій не є власником транспортного засобу.

Якщо перевіряючий помітив у машині щось підозріле і небезпечне (зброя), він діє по обстановці – або стріляє, або просто падає на землю, намагаючись відкотитись від машини назад. Падіння перевіряючого – сигнал до дій для інших.

Особи, що перевіряються всі дії повинні робити тільки по вашій команді і нічого за власною ініціативою. Не дозволяйте їм самотійно виходити з машини і наближатися до вас.

При необхідності огляду багажника водієві пропонується вийти з машини і відкрити багажник. Перевіряючий знаходиться обов’язково праворуч від водія на безпечній від фізичного нападу відстані – метр, півтора, сам в багажник не лізе, всі предмети, що знаходяться в багажнику, йому по команді показує водій. Потрібно уважно стежити за руками водія. Положення водія – виключно за машиною позаду багажника. Це робиться для того, щоб ті, хто знаходяться в машині не могли завести двигун і різко поїхати. Місцеперебування старшого поста, який контролює обстановку – в 4 – 5 м ззаду і зліва; він контролює водія і ліву сторону автомобіля. Праву сторону контролює той що прикриває.

1.14.5. Завершення огляду

Якщо заборонені предмети не знайдено.

Коли вогнепальної зброї, вибухівки, або підозрілих предметів (які можуть входити до складу компонентів імпровізованого вибухового пристрою) не знайдено під час огляду подякуйте водію та пасажиром за співпрацю, та допомогу, після чого безпечно виведіть автомобіль до транспортного потоку.

Якщо знайдено заборонені предмети.

Виконайте ряд наступних заходів:

призупиніть огляд на місці перевірки та закрийте доступ до блокпосту;

подайте команду водіям автомобілів, які очікують перевірки від’їхати на відстань понад 300 м та зайняти позицію за любим міцним укриттям;

повідомте старшого групи прикриття та командира блокпосту про випадок;

викличте групу розмінування;

затримайте водія та всіх пасажирів авто до того часу поки ситуація не буде вирішена;

по прибуттю відповідних спеціалістів та органів надайте їм допомогу у випадку потреби;

надайте письмовий рапорт черговому КСП підрозділу.

1.15. Форма одягу та особисте спорядження

Індивідуальне спорядження завжди повинно включати: відповідну форму одягу, особисту зброю, належну кількість боєприпасів, захисне спорядження (шолом, бронезилет) та індивідуальну медичну аптечку.

Якщо у вас автомат, носити його потрібно праворуч на довгому ремені, перекинутому на ліве плече через голову. Довжина ременя вибирається такою, щоб автомат можна було вільно прикласти до плеча з натягнутим ременем, на який припадає вага зброї.

Такий спосіб носіння зброї зручний тим, що руки вільні для перевірки документів та інших дій. Зброя легко виноситься на лінію прицілювання і її важче відібрати силою або (можливо всяке) зняти з убитого.

1.16. Доповіді

Всі підрозділи повинні дотримуватися визначеного порядку доповіді (рапорту) для полегшення обробки інформації штабами різних рівнів.

Зазвичай стандартна форма рапорту, як мінімум повинна, містити наступну інформацію:

підрозділ, що доповідає;

час доповіді;

об'єкти, що перевіряються (кількість людей та транспортних засобів, тощо);

результат перевірки (є результат/немає результату);

якщо є результат, що було знайдено та які заходи вжиті;

можлива шкода заподіяна транспортним засобам та власності викликана ворожими діями проти блокпосту.

1.17. Зв'язок

Організація зв'язку на блокпосту є головною складовою частиною несення служби. Зв'язок повинен бути з черговим КСП підрозділу, а також охоплювати свою внутрішню мережу блокпосту, засоби зв'язку мають бути в кожній групі зі складу блокпосту. Це може бути як телефонна лінія так і радіо мережа.

Стан засобів зв'язку та перевірка їх роботи повинна проводитись під час кожної зміни на блокпосту або в разі необхідності. Щоб виключити можливість виходу їх з ладу, а саме головне можливість залишити підрозділ без зв'язку, на блокпосту потрібно мати резервні радіостанції та батареї до них.

Для ведення переговорів по засобах зв'язку, в масштабі підрозділу розробляється спеціальна переговорна таблиця, в якій передбачаються кодовані слова та сигнали. Це робиться для захисту інформації, яка передається, від небажаного прослухування.

Іноді підрозділи стикаються з дуже серйозними ситуаціями і знання майбутніх дій однією з ворогуючих сторін може привести до нового витку в

розвитку конфлікту. Крім всіх згаданих заходів, не треба забувати про підготовку запасних частот, котрі повинні бути узгоджені з вищестоящим командуванням. Це дуже важливо, наприклад в горах коли якість проходження сигналів на різних частотах міняється в залежності від часу доби.

І саме головне, що потрібно пам'ятати, що всі переговори можуть записуватись на плівку, а потім використовуватись як матеріал проти підрозділу. Тому у всій діяльності військових повинна підкреслюватись нейтральність та однакове відношення до всіх ворогуючих сторін та партій.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ РАДІОКЕРОВАНИХ ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ НА БЛОКПОСТАХ ЗАСОБАМИ РЕБ (ЗА ДОСВІДОМ ПРОВЕДЕННЯ ООС (РАНІШЕ АТО))

У базових районах (таборах), на стаціонарних та тимчасових блокпостах найбільш небезпечний тип вибухового пристрою (далі – ВП) – це РКВП.

За видом керуючого радіосигналу розрізняють два основних типи РКВП:

які спрацьовують від некодованого (відкритого) радіосигналу. Вони можуть спрацювати від будь-якого радіовипромінювання, якщо воно здійснюється на тій несучій частоті, на приймання якої настроєний приймальний пристрій РКВП;

які спрацьовують від кодованого радіосигналу. Кодований радіосигнал, як правило, є імпульсним і характеризується певними індивідуальними характеристиками: амплітудою, тривалістю, частотою, шириною, скважністю імпульсів тощо.

Одним із способів перешкоджання спрацюванню РКВП у базових районах (таборах), на стаціонарних та тимчасових блокпостах є встановлення електромагнітних перешкод за допомогою генератора електромагнітних випромінювань у широкому спектрі радіочастот – генератор “білого шуму” (далі – генератор радіоперешкод) (рисунок 5).

При цьому обов'язково повинні враховуватись вимоги до електромагнітної сумісності всіх радіоелектронних засобів, які функціонують в межах блокпоста. Одним з варіантів таких генераторів є МПП-1, який забезпечує захист рухомих і стаціонарних об'єктів в діапазоні 20 – 2000 Гц шляхом недопущення радіокерованого підризу вибухових пристроїв (мін, фугасів тощо), встановлених терористами. МПП-1 може розташовуватись в районі укриття поряд з площадкою огляду автомобілів (рисунок 7), що забезпечить подавлення РКВП на автомобілях, що рухаються до блокпоста з будь-якої сторони.

У випадку підозри про наявність РКВП на автомобілі, що наближається, МПП-1 може бути ввімкнений за 50 м. до кордону блокпоста. За рахунок потужних електромагнітних випромінювань МПП-1 забезпечить подавлення РКВП до прибуття автомобіля на площадку огляду, на якій доцільно використовувати генератори радіоперешкод меншої потужності (для зменшення впливу на роботу своїх засобів радіозв'язку). При використанні

МПП-1 для збереження стійкого управління доцільно користуватись засобами короткохвильового зв'язку в діапазоні 1,5 – 20 МГц.

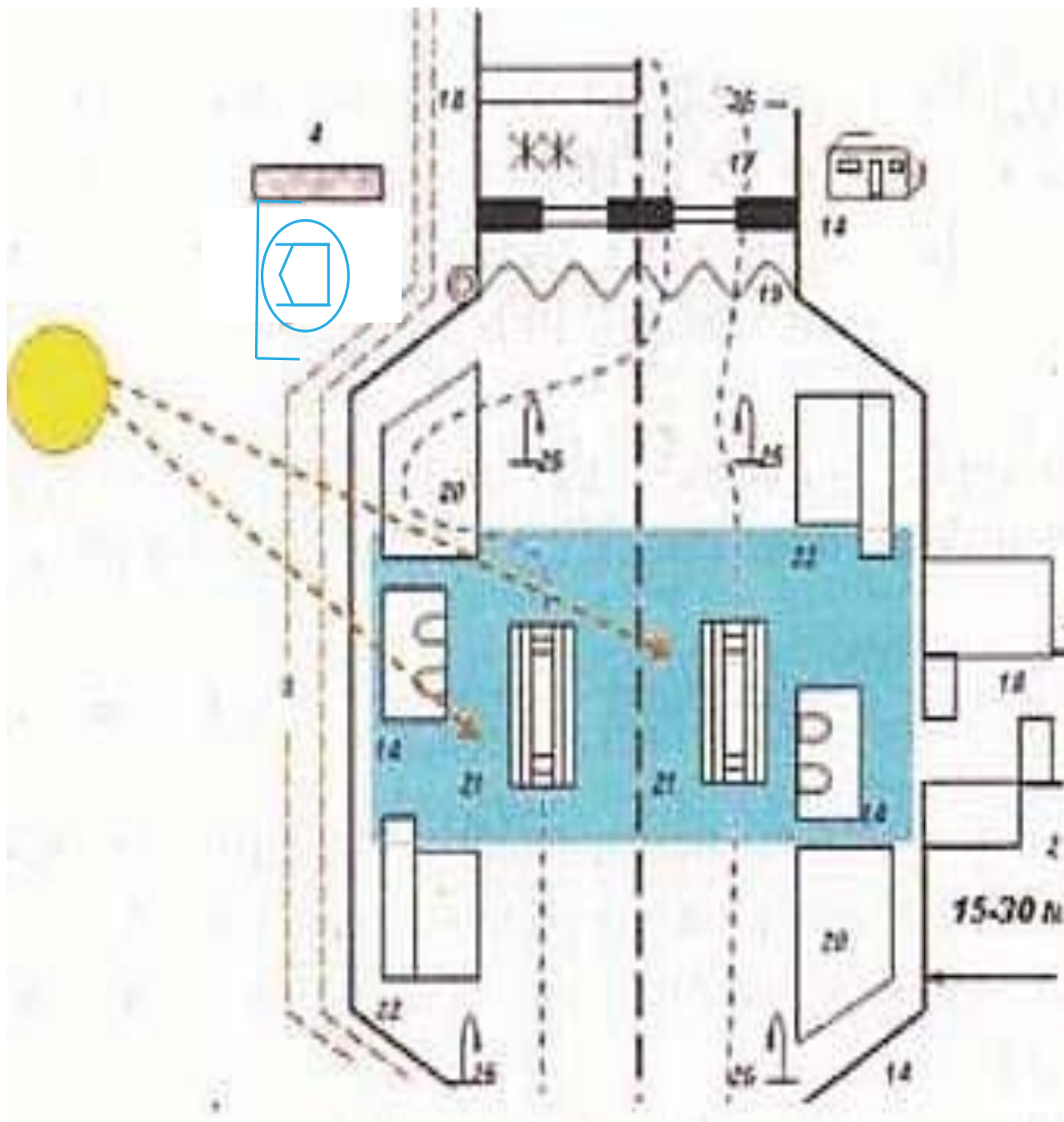

Рисунок 5 – варіант розміщення МПП-1 в районі укриття поряд з площадкою огляду автомобілів.

До початку безпосереднього огляду автомобіля з метою запобігання спрацюванню передбачуваного РКВП, якщо його місце розташування не виявлено, необхідно розмістити генератор радіоперешкод малої потужності на відстані близько 1,5 м від автомобіля. Якщо місце розташування підозрілого предмета визначено, генератор радіоперешкод встановлюється на відстані близько 1,5 м. від нього.

Після цього дистанційно ввімкнути генератор радіоперешкод. Вимога дистанційного вмикання генератора впливає з необхідності забезпечення безпеки спеціаліста в момент вмикання генератора. Це пояснюється тим, що РКВП діляться на два типи залежно від виду керуючого радіосигналу.

Якщо РКВП спрацьовує на некодований керуючий радіосигнал, то в результаті вмикання генератора радіоперешкод він сприйме цей сигнал як керуючий, що безумовно викличе його вибух.

Якщо РКВП спрацьовує на кодовані радіосигнали, то електромагнітне випромінювання генератора радіоперешкод сприйматися як керуючий радіосигнал не буде, а дійсному керуючому радіосигналу будуть ставитися такі перешкоди, які не дадуть змоги приймальному пристрою РКВП його сприйняти.

Однак за зовнішнім виглядом РКВП не можливо із впевненістю визначити вид керуючого радіосигналу. Внаслідок цього не виключене спрацювання РКВП в момент вмикання генератора радіоперешкод. Тому передбачення в конструкції генератора радіоперешкод можливості для його дистанційного вмикання є особливо важливим.

Інший вихід з цієї ситуації - застосування генератора радіоперешкод з достатньо великим радіусом ефективної дії, що дозволяє розміщати та включати генератор на безпечній від автомобіля відстані.

2.1. Протидія транспортним засобам начинених вибухівкою з «водіями-смертниками»

Для протидії транспортним засобам начиненим вибухівкою з «водіями-смертниками», величезна роль відіграє проведення інженерне обладнання блокпосту. Найбільш ефективним способом боротьби з «водіями-смертниками» може бути встановлення (обладнання) перешкод, а саме, рви, їжаки, малопомітні перешкоди та інші. Для переваги необхідно також враховувати місцевість навколо блокпосту (КПП), при цьому використовуючи природні перешкоди.

Крім цього доцільно:

встановити сторожові вежі для раннього виявлення підходу транспортним засобам начиненим вибухівкою та забезпечення матеріалів для їх будівництва;

при під'їзді до блокпосту за 300 – 150 м встановити інформаційно-вказівні знаки, знаки обмеження швидкості руху і за 100 – 50 м знак зупинки;

для обмеження швидкості руху на блокпосту і виключення можливості його об'їзду на дорожньому полотні обладнати 1 – 2 буферні зони обмеження швидкості руху (не менше 3 бетонних блоків), розгортається «килим цвяхів», призначений для пошкодження шин;

з метою виключення можливості об'їзду блокпосту на узбіччях установити (обладнати) перешкоди, а саме, рви, їжаки, малопомітні перешкоди та інші;

оглядову зону розташовувати не ближче 50 м. від блокпосту;
здійснювати огляд одного транспортного засобу, решта транспортних засобів повинні перебувати в зоні очікування, що розташовується не ближче 25 м від оглядової зони;

якщо час та ресурсів достатньо, то також доцільно створювати активні перешкоди з протитанковими та протипіхотних мінними полями у найважливіших районах. по обидва боки від дороги.

Найбільш ефективним способом протидіяти транспортним засобам начиненим вибухівкою можна вважати адекватну вогневу міць. З досвіду атак на блокпости (КПП) в Іраку, Афганістану та Сирії, нападники постійно демонструють винахідливість з точки зору збільшення живучості транспортних засобів, а також вживають заходи для забезпечення успішних операцій, посилюючи “водіїв-смертників” транспортних засобів. По-перше, основними вогневими засобами, для протидії транспортним засобам начиненим вибухівкою є великокаліберні кулемети (калібру 12,7 мм і 14,5 мм). Найбільш доцільно монтувати цю зброю на пікапах для мобільності та швидкої реакції. 23-мм спарені зенітні установки ЗУ-23-2 можуть бути встановлені на причепах або на вантажних автомобілях. Підсилюючи або замінюючи наведені вище транспортні засоби, на блокпосту можна додавати бойові машини, такі як піхотна машина БМП-2, оснащену 30-мм автоматичною дрібнокаліберною гарматою.

Аналізуючи вибухи транспортних засобів начинених вибухівкою, можна зробити висновок, що терористи намагаються вдарити в місця найбільшого скупчення людей і транспортних засобів. Тому, особовий склад блокпосту, має бути розосереджений, наскільки це можливо, при цьому важливо і одночасно вміти концентрувати вогонь на небезпечних або підозрілих об'єктах.

Атака блокпосту (КПП) як правило готується заздалегідь. Задовго до атаки терористи ідентифікують цілі (виявляють інтерес до певних об'єктів і направляють туди розвідку), а також готують транспорт (придбання металевих сіток, сталевих листів та монтаж їх). Вони також готують велику кількість вибухових речовин (від артилерійських снарядів до аміачної селітри). Такий транспорт, під час підготовки та відправки до стартової лінії, буде потужно охоронятись та маскуватись від спостереженням. Тому важливо працювати з місцевим населенням, оскільки підготовка атаки транспортним засобом начиненим вибухівкою не може бути повністю прихованою від сторонніх. Крім цього ефективна взаємодія з органами контррозвідки,.

У випадку підходу підозрілих транспортних засобів до блокпосту, особливо якщо немає попередження або повідомлень, отриманих від сусідніх блокпостів, має сенс відкрити попереджувальний вогонь (кілька пострілів у напрямку автомобіля, який наближається). Транспортні засобам начиненим вибухівкою з “водіями-смертниками” відреагують збільшенням швидкості, зигзагуванням, прагнучі досягти наміченої цілі.

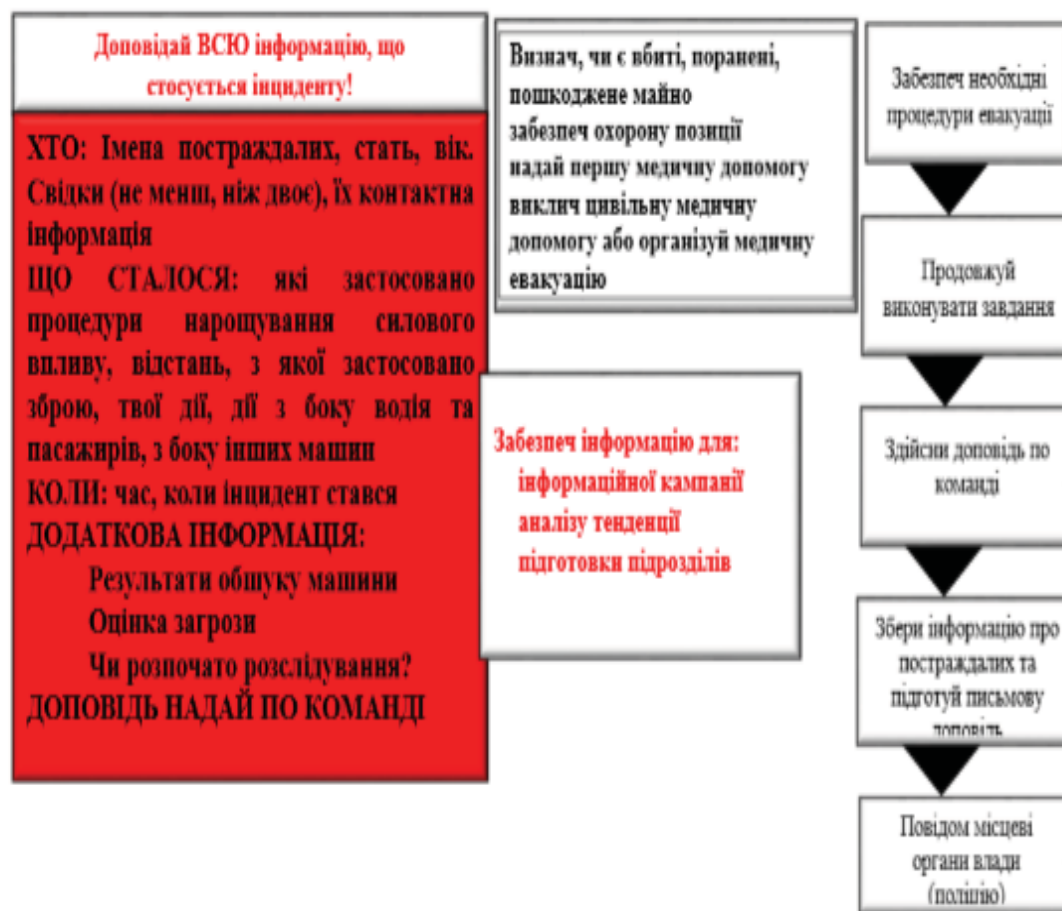
Високий рівень пильності, а також поєднання комплексу запобіжних заходів дозволить мінімізувати втрати та зберегти особовий склад.

2.2. Порядок нарощування силового впливу (додаток 4)

Необхідно візуально вивчити об'єкт для виявлення ворожого наміру:

- 1) Попередити голосом (за можливістю, з використанням гучномовних систем);
- 2) Використати візуальне попереджувальне (прапорці, жезл, жести тощо);
- 3) Показати зброю та продемонструвати готовність до її застосування;
- 4) Застосувати “несмертельні заходи”;
- 5) Здійснити попереджувальний постріл;
- 6) Застосувати зброю на ураження (пропорційно).

2.3. Алгоритм дій після застосування зброї

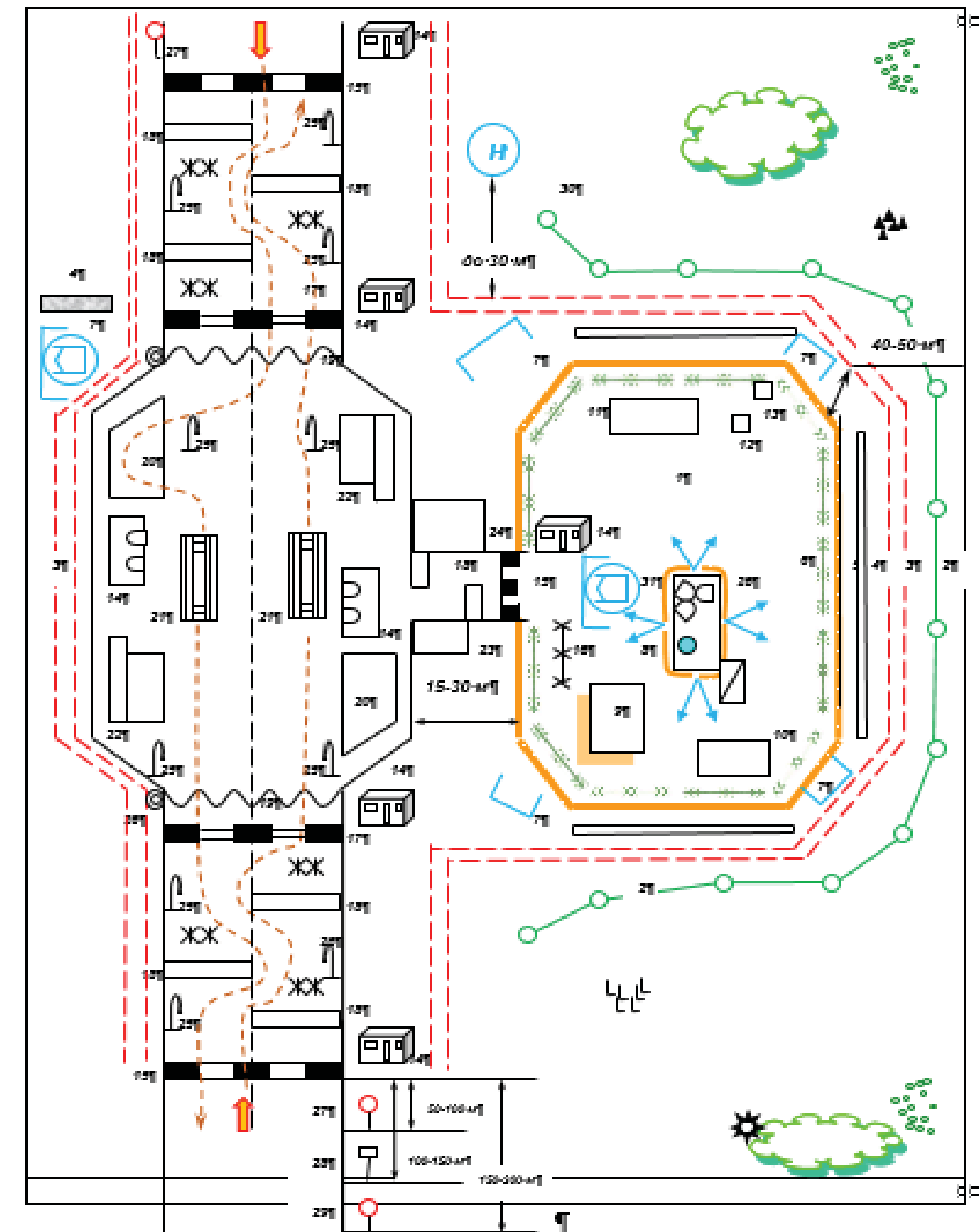

Послідовність управління

Візьми відповідальність за наслідки
Встанови, куди влучила/направлена кожна з куль
Організуй першу медичну допомогу та/або медичну евакуацію
Здійсни доповідь
Здійснюй взаємодію з місцевими органами влади

Додаток 1
до Методичних рекомендацій
ВП 7-00(03).01
(пункт 1.2)

ВАРІАНТИ
розміщення блокпостів (КПП)
Схема розміщення стаціонарного блокпосту (КПП) (варіант)

Умовні позначки:

1 – прапор України; 2 – сигнальне мінне поле; 3 – зовнішня огорожа або концертині; 4 – захист від гармат; 5 – земляний вал чи кам'яна стіна; 6 – дротове загородження; 7 – оборонні позиції; 8 – приміщення блокпосту; (блокпост обладнується сховищем (бункером) для особового складу, місцями відпочинку та харчування, вмивання, туалетом. Стіни блокпосту обладнуються матеріалом, який не пробивається кулями калібру 14,5 мм, амбразури – проти гранатною сіткою); 9 – стоянка техніки (за муром або в окопах); 10 – сховище ПММ; 11 – сховище МТЗ; 12 – відхоже місце; 13 – місце для сміття; 14 – укриття; 15 – шлагбаум; 16 – пересувні загородження; 17 – важкі шлагбауми; 18 – перешкоди (залізобетонні конструкції до 2-х тон, їжаки тощо); 19 – рухомі стрічки з шипами; 20 – місце очікування; 21 – площадка огляду автомобілів (з естакадою або оглядовою ямою); 22 – площадка для огляду людей; 23 – приміщення для затриманих осіб; 24 – площадка для затриманої техніки; 25 – ліхтар; 26 – прожектори; 27 – знак зупинки; 28 – щит з написом “Ви наближаєтесь до блокпосту. Знизьте швидкість до 5 км/год. Будь ласка, приготуйте Ваші документи. Вогнепальна і холодна зброя, вибухові речовини – не допускаються”; 29 – знак обмеження швидкості; 30 – вертолітна площадка; 31 – чергова машина;

Документація і оснащення блокпосту:

карта району спостереження з позначеними на ній районами особливої уваги;

панорамні фотографії або схеми із позначенням характерних місцевих предметів та відстаней до них;

журнал реєстрації спостережень;

графік чергування;

інструкції про порядок застосування зброї, оповіщення і підйому за тривою, план охорони та оборони;

план евакуації, дій під час пожежі, затримання порушників і їх конвоювання, щодо застосування і обслуговування наявної техніки й обладнання;

довідник з малюнками літаків, вертольотів, танків, БМП, сторін, які беруть участь у конфлікті, а також типове обмундирування і знаки розпізнавання;

бланки повідомлень і доповідей; біноклі;

прилади нічного бачення, тепловізори, біноклі; радіостанції і телефонні апарати з відповідними таблицями частот і переговорних таблиць;

ракетниці з комплектом ракет різних кольорів, ручні гранати, сигнальні міни, гранати зі слезоточивим газом, димові шашки (обов'язково оранжевого кольору), боєприпаси до табельної особистої зброї;

запаси сухих пайків і питної води, індивідуальних медичних пакетів і медикаментів від різних хвороб, акумуляторних батарей.

На блокпосту повинно бути джерело автономного електроживлення потужністю, яка забезпечує роботу прожекторів і засобів зв'язку, та засоби пожежогасіння; колючий дріт, матеріал для створення загороджень на загрозливих напрямках.

Крім того, на блокпосту необхідно мати наступне спеціальне обладнання:

ліхтарики;

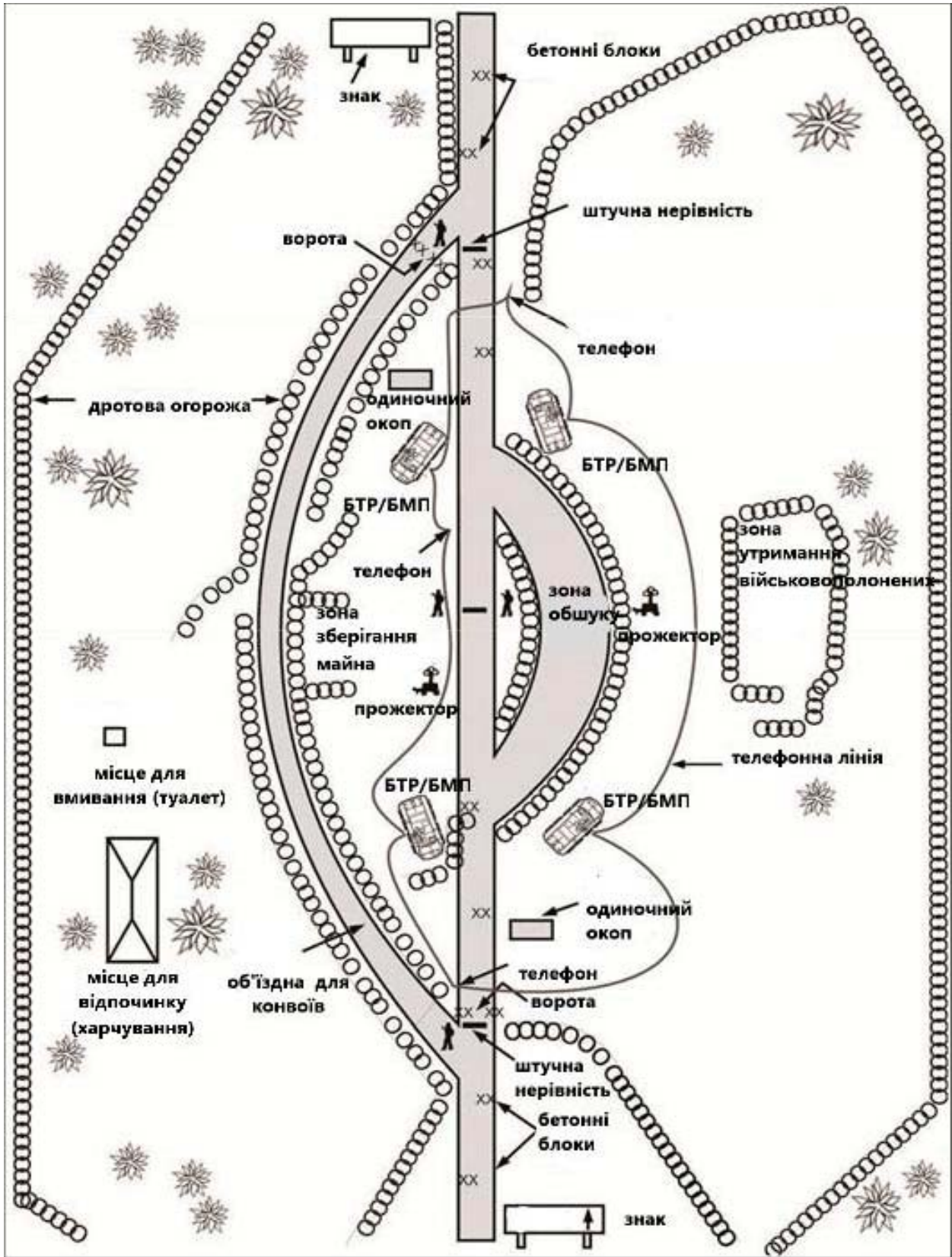
спеціальне обладнання для огляду людей та транспортних засобів (оглядові дзеркала, щупи, метало детектори);

список людей та транспортних засобів, що перебувають у розшуку;

спеціальні документи та бланки рапортів;

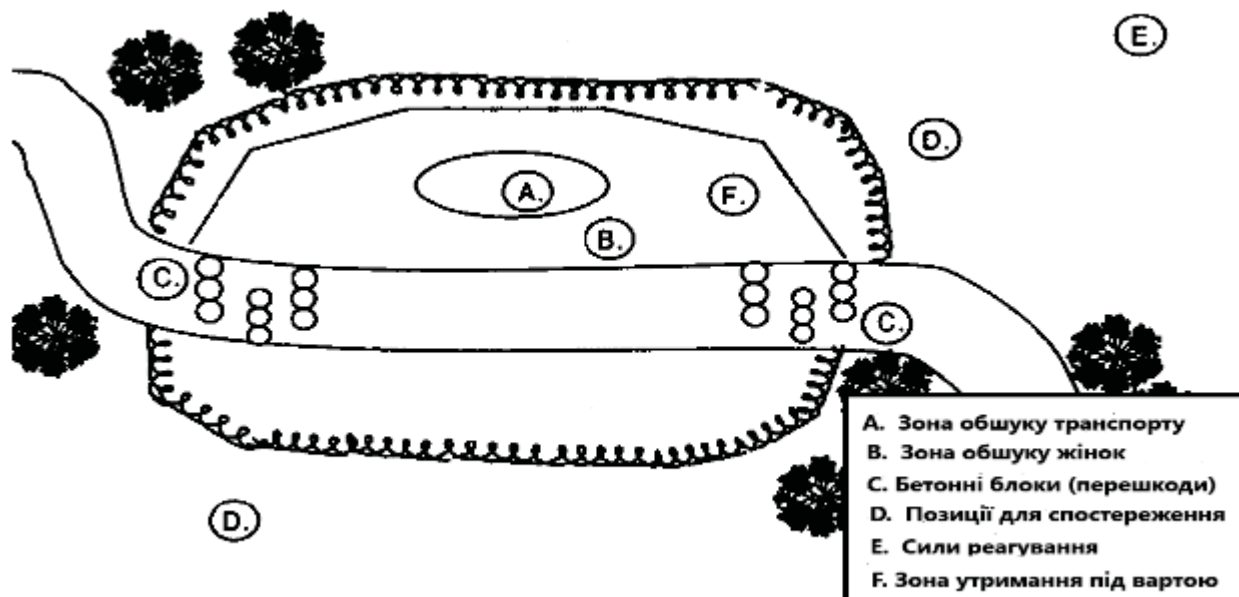
засоби зв'язку та керівництва зі зв'язку, що містять позивні, частоти та час доповідей, включаючи засоби зв'язку з повітряними засобами.

**Схема
розміщення тимчасового блокпосту (варіант)**

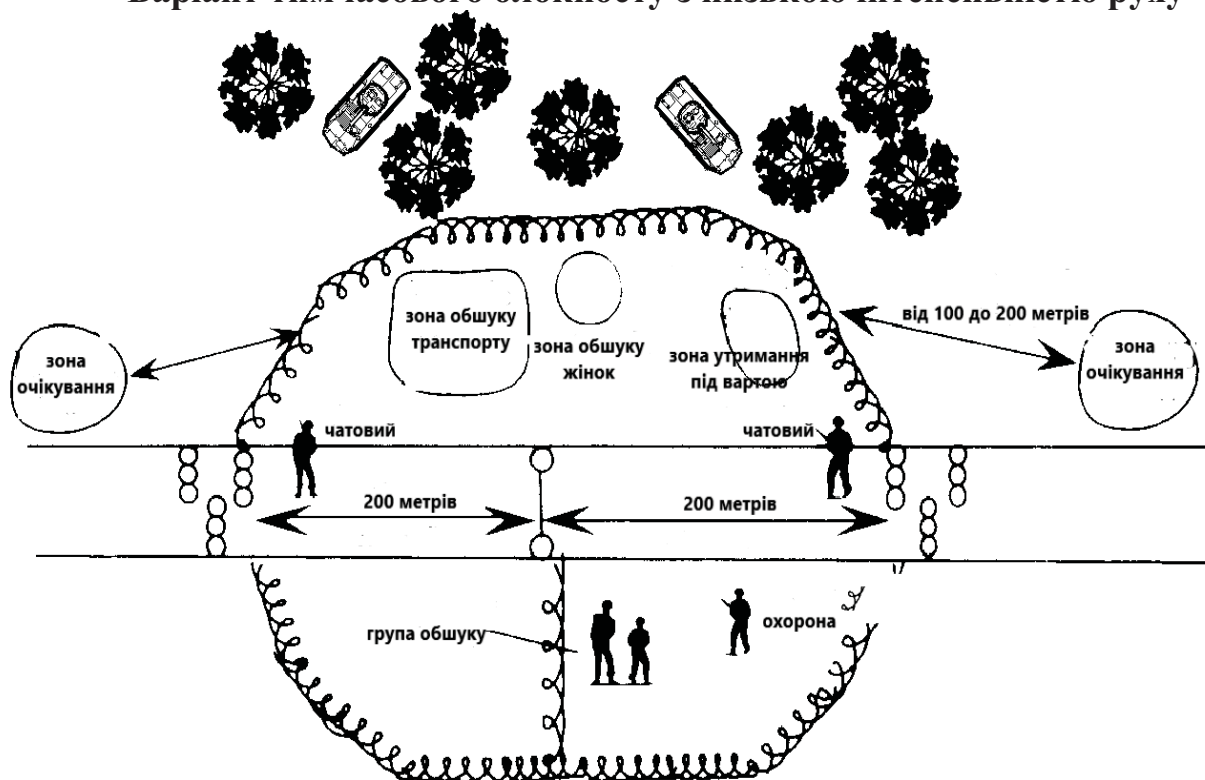

Тимчасовий блокпост - це фіксована позиція, яка часто встановлюється в місті, на відкритій місцевості або на головних дорогах. Тимчасовий блокпост встановлюються на дорогах з високою інтенсивністю руху так і в умовах з низькою інтенсивністю руху, виходячи із обсягу трафіку, який очікується.

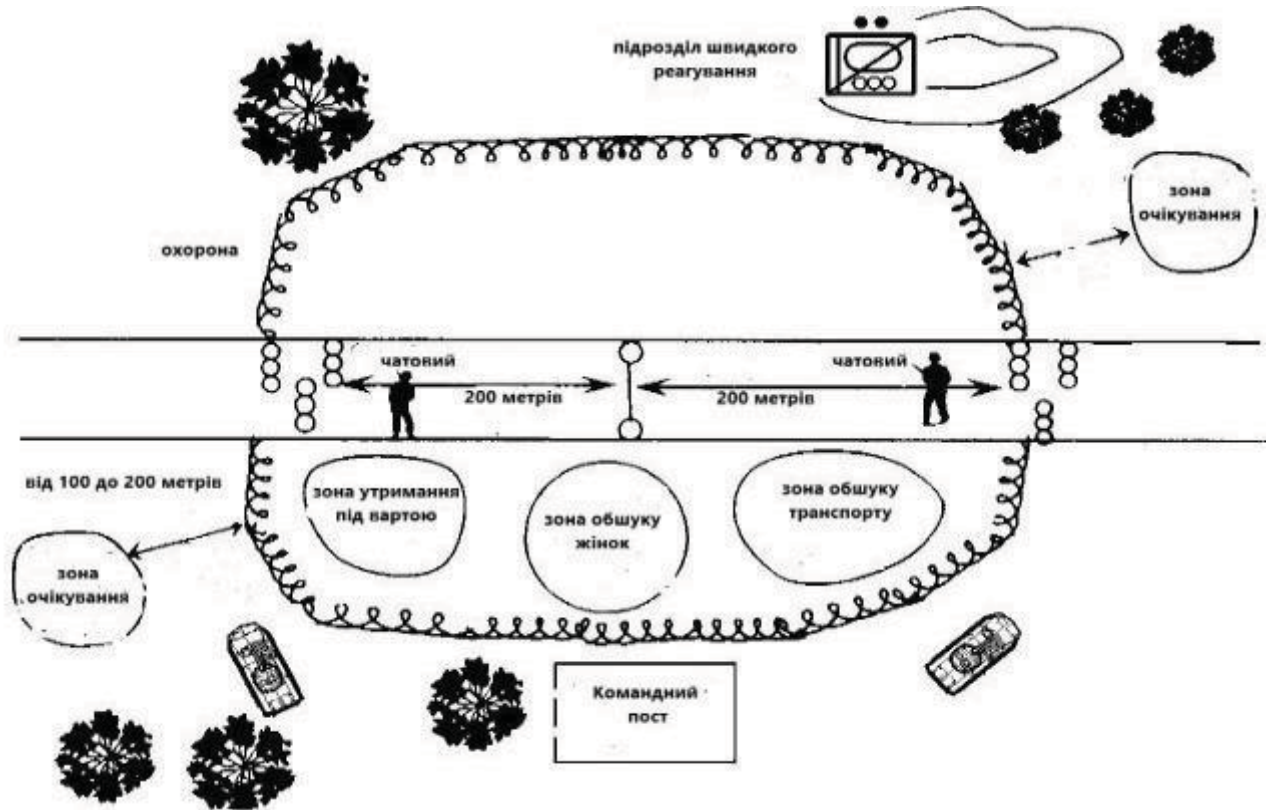
Варіант організації тимчасового блокпосту

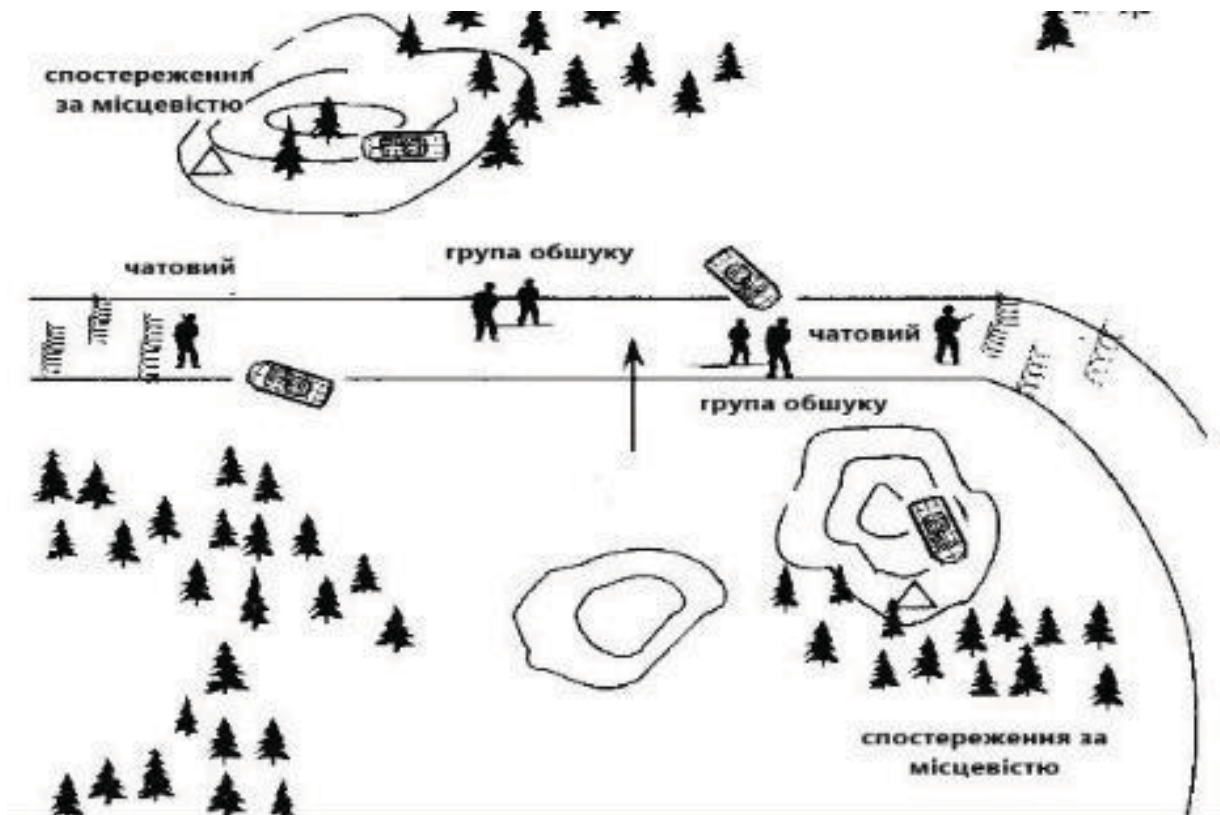
Варіант тимчасового блокпосту з низькою інтенсивністю руху

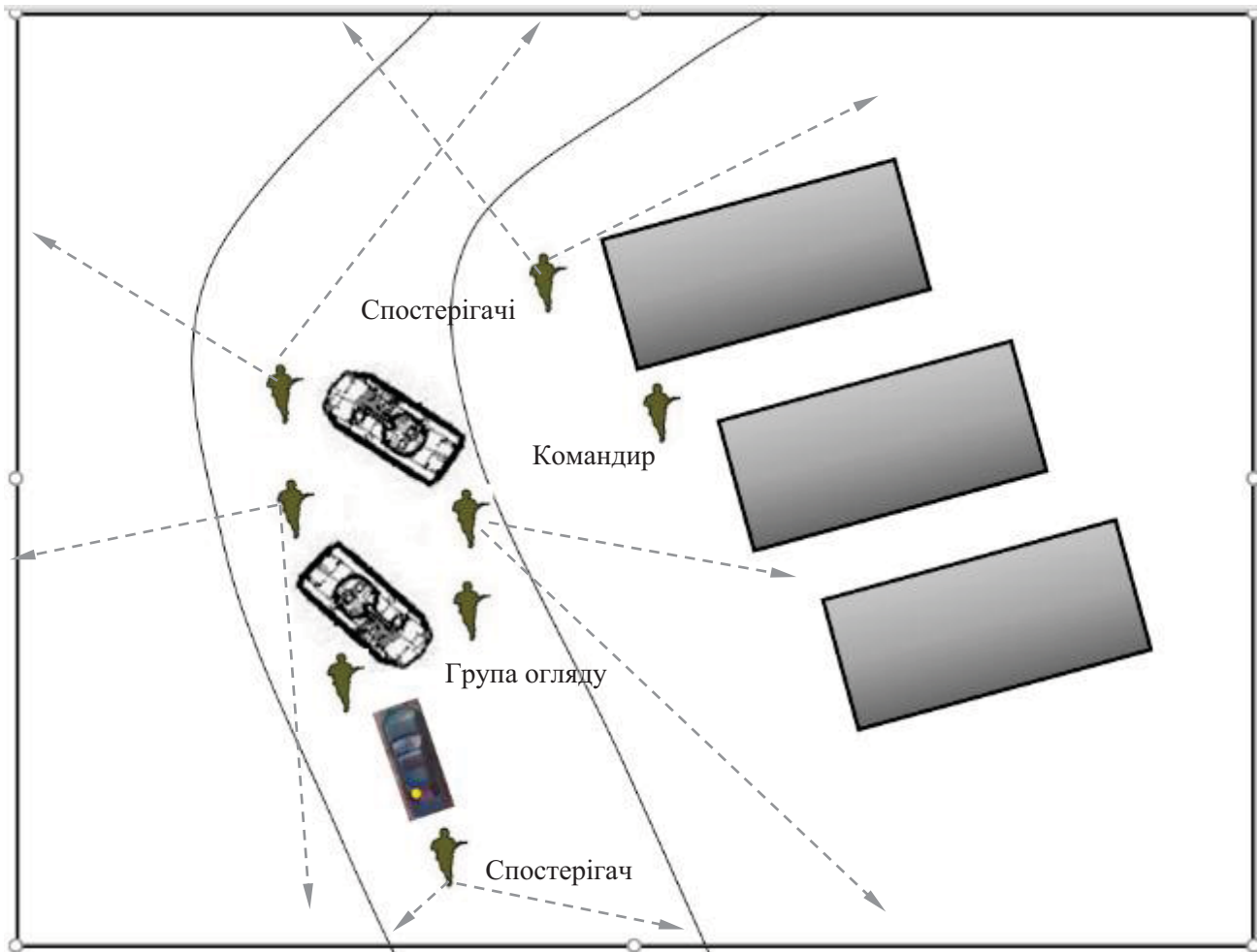
Варіант тимчасового блокпосту з високою інтенсивністю руху

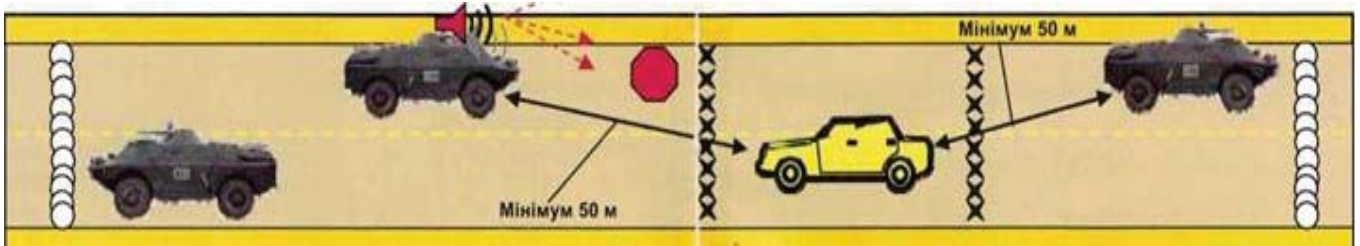
Варіант тимчасового блокпосту в полі

Варіант блокпосту в населеному пункті

Варіант мобільного блок-посту

Рекомендований перелік обладнання мобільного блок-посту контролю руху

(рекомендовано, може доповнюватись за необхідністю)

- 1) Дорожні знаки (таблички): попередження про можливе застосування зброї, попереджувальні знаки, знаки STOP.
- 2) Переносний шлагбаум.
- 3) Козли (складні), конуси або попереджувальні трикутники.
- 4) Сигнальні ліхтарики.
- 5) Шиповані стрічки (для зупинки автомобілів), мотки колючого дроту.
- 6) Переносні обмежувачі швидкості (“лежачі поліцейські”) або їх доступні замітники (мішки з піском тощо).
- 7) Ліхтарики (для огляду) (по 2 на групу огляду та групу прикриття).
- 8) Оглядові дзеркала, біноклі, інфрачервоні освітлювачі, прилади нічного бачення, тепловізори, прожектори.
- 9) Сигнальне обладнання: свистки, лазерні указки, рупори, гучномовці (мегафони), сирени;
- 10) Сигнальна піротехніка (сигнальні ракети), сигнальні прапорці.
- 11) Інструкції з обшуку, з дій при порушеннях, перелік предметів контрабанди, порядок застосування сили та зброї, інструкція з обшуку жінок тощо.
- 12) Ручний металодетектор.
- 13) Кабелі аварійного пуску двигуна, буксирний трос, вогнегасник.
- 14) Інструкції місцевою мовою.
- 15) Бланки відомостей про затриманих та бланки показів свідків.
- 16) Цифрова камера.
- 17) Наручники (засоби фіксації рук).
- 18) 20 пар гумових рукавичок.
- 19) Знаки для позначення майданчика для посадки вертольоту.
- 20) 5 мішків для трупів.

Методичні рекомендації щодо інженерного обладнання блокпостів

1) Обладнання

В залежності від визначених завдань на блокпосту встановлюються:

1 – 2 буферні зони обмеження швидкості руху, яка має забезпечити примусове зменшення швидкості автомобіля до 5 – 10 км/г;

зона догляду автотранспорту, вантажів та окремих осіб, на якій організуються пости: перевірки документів; огляду автотранспорту та багажу. У разі потреби для перевірки вантажних автомобілів може організуватись окрема зона догляду вантажівок;

зона поглибленого догляду автотранспорту, багажу та окремих осіб;

вогневі позиції (пости) для груп вогневого прикриття. У разі потреби можуть організуватись скриті вогневі позиції (секрети) за межами блокпосту;

Командний пункт командира блокпосту, на якому встановлюються засоби зв'язку, розміщується необхідна документація тощо. Він повинен знаходитися на відстані 15 – 30 метрів від дороги, що забезпечує вогневе прикриття під час огляду транспортних засобів;

місця прийому їжі та відпочинку для особового складу вільної зміни блокпосту. Забороняється прийняття їжі та відпочинок в інших невизначених місцях.

Під час обладнання блокпосту перевіряються усі підходи до нього, особлива увага звертається на вогневі позиції, які можуть бути використані для ведення снайперського вогню по блокпосту. Найбільш загрозливі напрямки можуть прикриватися сигнальними мінами і ракетами. На випадок збройного нападу блокпост належним чином обладнується в інженерному відношенні для ведення кругової оборони, а також для захисту від снайперського вогню противника. Найкращий захист забезпечують концертейнери типу HESCO.

Перевірка цивільних осіб, які прибувають на блокпост, а також пасажирів автотранспорту здійснюється окремо. Для цього створюється окремий коридор та виділяється закрите місце для проведення персонального огляду (за згодою).

Для обмеження швидкості руху на блокпосту і виключення можливості його об'їзду на дорожньому полотні і на узбіччях встановлюються перешкоди.

Навколишня територія блокпосту повинна бути очищена від чагарників і сторонніх предметів. Прожектори не повинні освітлювати і засліплювати особовий склад блокпосту.

Для укриття особового складу на блокпосту обладнується сховище (бункер), а також місця для відпочинку, прийому їжі, умивання і відхоже місце.

Для техніки готується укриття чи декілька укриттів. Як правило, для укриття техніки можуть використовуватись кам'яні стіни або окопи (у разі наявності, концертейнери HESCO).

По обидва боки від дороги при під'їзді до посту за 300 – 150 м встановлюються інформаційно-вказівні знаки, знаки обмеження швидкості руху і за 100 – 50 м знак зупинки.

Поруч з блокпостом обладнується майданчик огляду по можливості – з оглядовою ямою чи естакадою. Майданчик обладнується таким чином, щоб цілком виключити можливість з'їзду з неї без дозволу старшого посту. Крім цього обладнується місце для утримання затриманих до прибуття представників військової поліції або МВС.

У нічний час ділянка дороги поблизу блокпоста має освітлюватися. Для зупинки автотранспорту в нічний час військовослужбовці забезпечуються жезлами, що світяться (ліхтариками).

На відстані 100 – 150 м від кордону блокпосту встановлюються щити з написом: “Ви в'їжджаєте в заборонену зону. Знизьте швидкість до 5 км/г Будь ласка, приготуйте Ваші документи”.

Межі об'єкта позначаються табличками з надписом: “Стій! Стріляють! Заборонна зона!”.

Навколо блокпоста повинні бути передбачені наступні перешкоди:

колючий дріт або дротяна спіраль (типу “Єгоза”). Повинна захищати блокпост з усіх боків за винятком одного вузького проходу. Цей прохід повинен прикриватись кулеметом. Висота дротяного загородження не повинна перевищувати рівня спостереження. Колючий дріт або дротяну спіраль потрібно встановити на дорозі і навколо зовнішнього периметра блокпоста, щоб запобігти ворожим діям ззовні комплексу;

для блокування руху повинен бути передбачений великий важкий, але в теж час такий, що швидко опускається шлагбаум (рухомий бар'єр);

між лінією очікування машин і головною дорогою встановлюється загородження з колючого дроту;

на кожному напрямку руху дороги розміщуються великі бетонні блоки;

по периметру КПП повинні бути розташовані сигнальні ракети, що запускаються пристроями натяжної дії, або інші засоби попередження наближення противника;

довкола блокпосту повинно бути вирублено рослинність, також засипані або залиті відпрацьованим маслом (мазутом) ямки і впадини;

для зупинки транспорту повинні бути передбачені настили з шипами або виступи дорожнього покриття, для обмеження швидкості руху;

прожектори встановлюються так, засліплювати особовий склад блокпосту.

В міських умовах блокпост повинен мати групу прикриття, розташовану на дахах довколишніх будинків.

Вимоги, які висуваються до оборонних споруд на території блокпоста:

позиція БМД (БМП, БТР) повинна бути організована тактично грамотно. Переважно вище дороги і на відстані приблизно 30-60 м від неї;

обладнання часткового перекриття позиції для БМД (БМП, БТР) дратові сітки (паркани з ланцюгових ланок) повинні знаходитися на відстані 15 – 20 м перед позицією БМД (БМП, БТР), щоб запобігти нападу гранатометників на БМД (БМП, БТР) з відстані враження;

Під час спорудження укріплення необхідно враховувати:

укріплення повинне знаходитися на відстані не менше 15-30 метрів від дороги. Ця відстань не повинна перевищувати відстань, на якій неозброєний солдат, який оглядає транспортний засіб може перемовлятися з солдатом, який його прикриває;

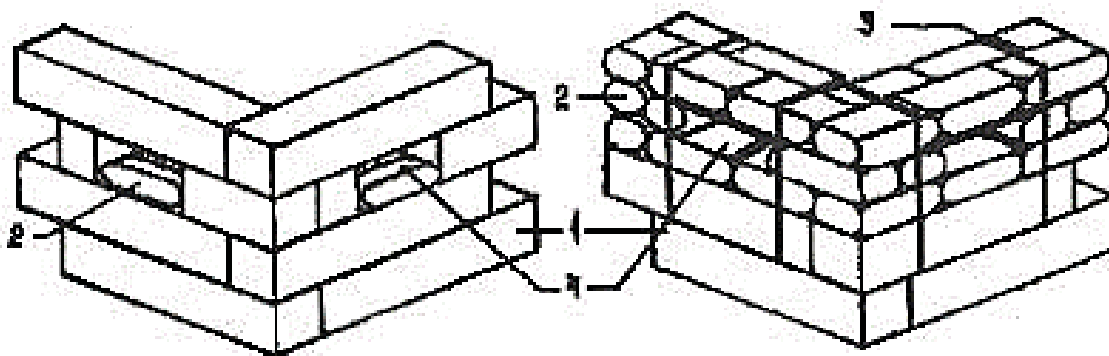
стіни укріплення повинні бути куленепробивними кулею калібру до 12,7 мм;

амбразури повинні забезпечувати кругову оборону;

вхід в укріплення повинен бути виконаний у вигляді кругового коридору, щоб захищати від ручних гранат;

на всіх амбразурах і отворах повинні бути передбачені дратяні огорожі для захисту від ручних гранат, а особовий склад мав можливість спостерігати обстановку і вести вогонь;

Елементи стандартного блокпоста (варіант)

Умовні позначки:

1 – бетонный блок; 2 – МЗ; 3 – стяжка із дроту; 4 – амбразура

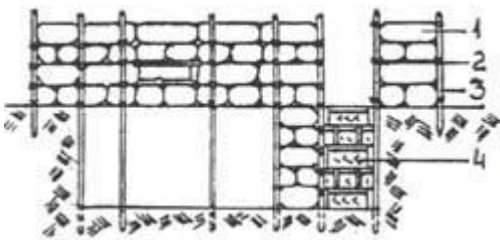
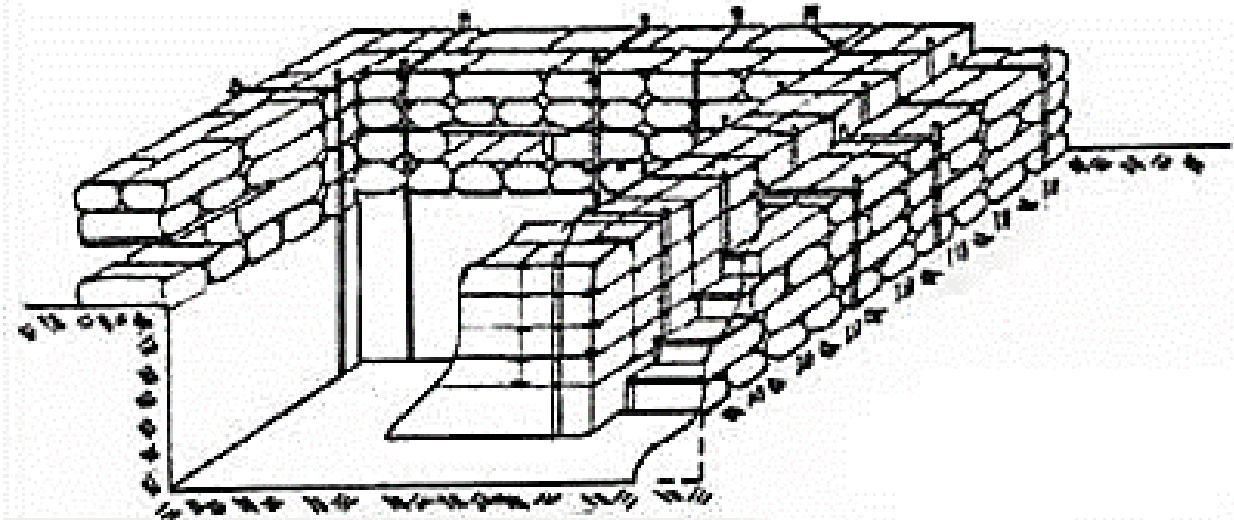
Рисунок Д.2.1 – вартовий пост.

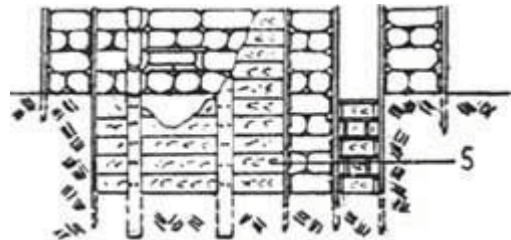
Умовні позначки:

1 – вантаж; 2 – кріплення вантажу; 3 – стійка; 4 - блок

Рисунок Д.2.2 – дистанційно-керований легкий шламбаум.

а. із МЗ

б. обшито дошками

Умовні позначки:

1 – МЗ; 2 – дротяна стяжка; 3 – жердини; 4 – східці з дощок; 5 - дошки

Рисунок Д.2.3 – будівля блок-поста.

На обладнання БП потрібно: МЗ – 210 шт., дошки – 2,6 м³, жердини – 1,8 м³, дріт – 30 кг, Об'єм ґрунту – 4,6 м³

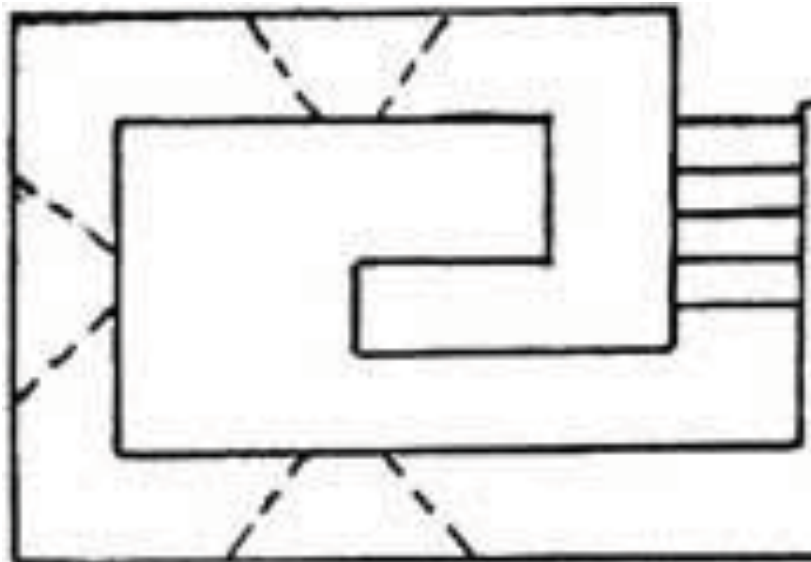

Рисунок Д.2.4 – план будівлі блокпоста.

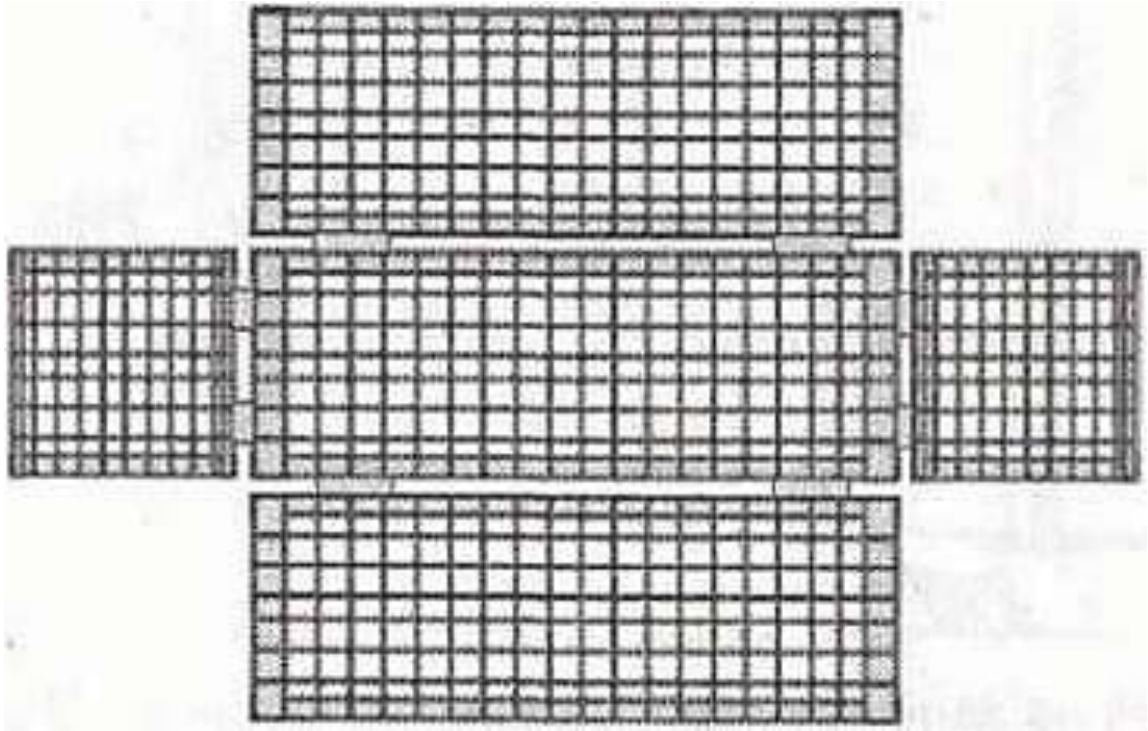

Рисунок Д.2.5 – споруда із габіонів з покриттям із елементів хвильової сталі.

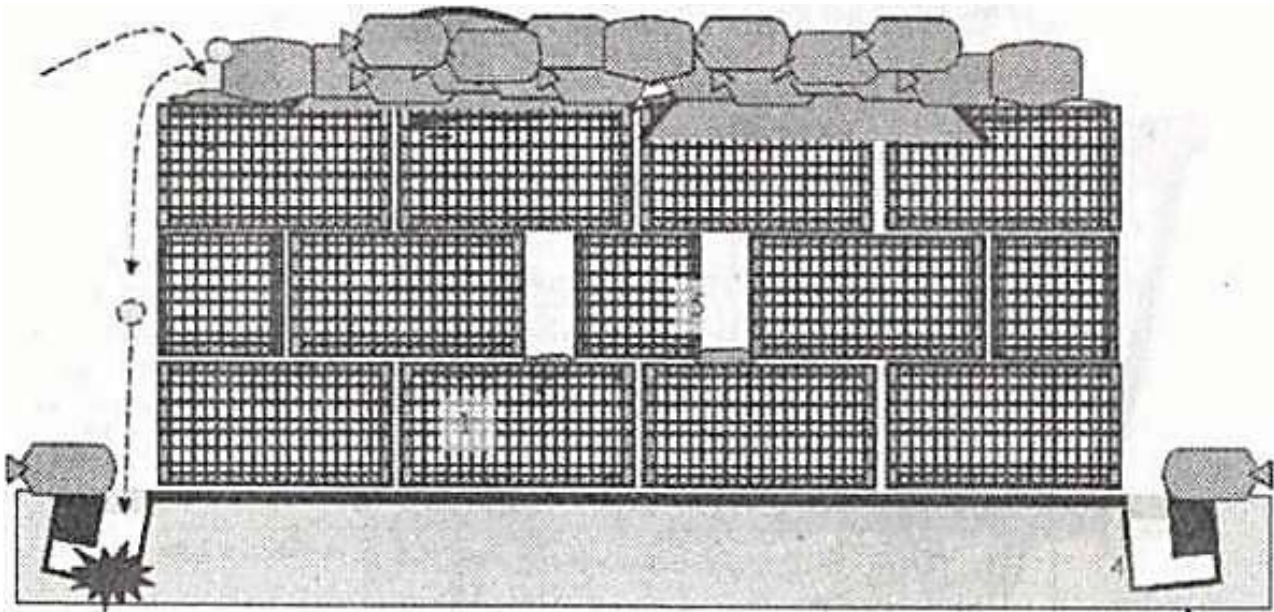
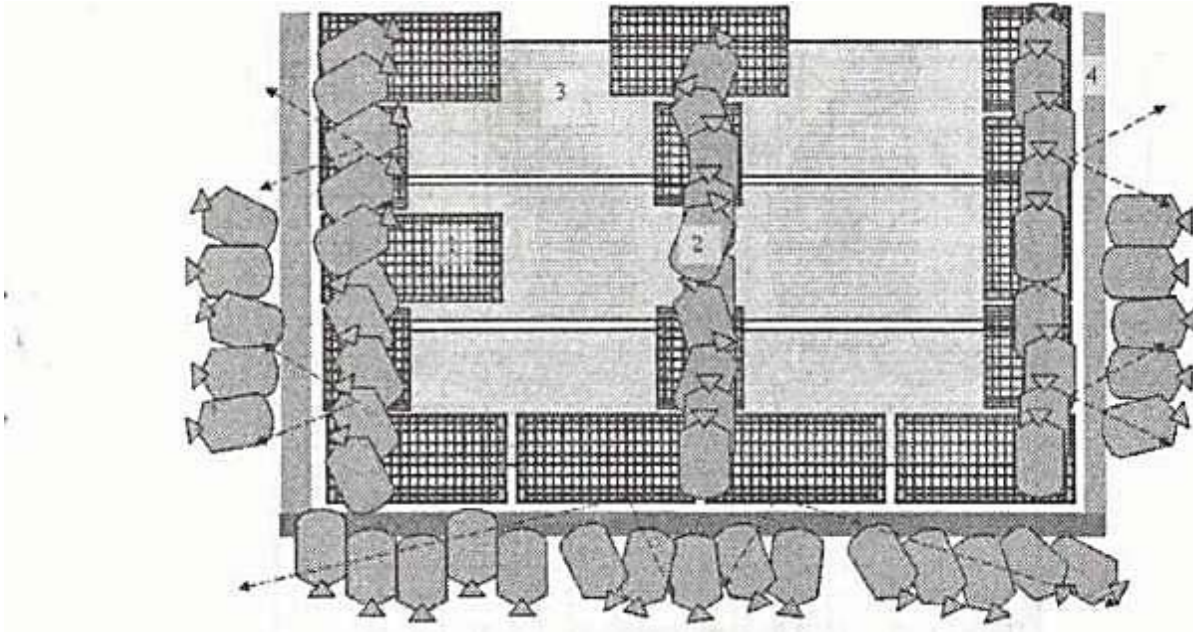

Рисунок Д.2.6 – блокпост влаштований із габіонів, покриттям із елементів хвильової сталі та обладнаний протигранатним ровиком (вид спереду).

Умовні позначки:

- 1 – габіони; 2 – земленосні мішки; 3 – перекриття з комплекту хвицьової сталі;
4 – протигранатний ровик; 5 – амбразура для ведення вогню

Рисунок Д.2.7 – блокпост влаштований із габіонів, покриттям із елементів хвицьової сталі та обладнаним протигранатним ровиком (вид зверху).

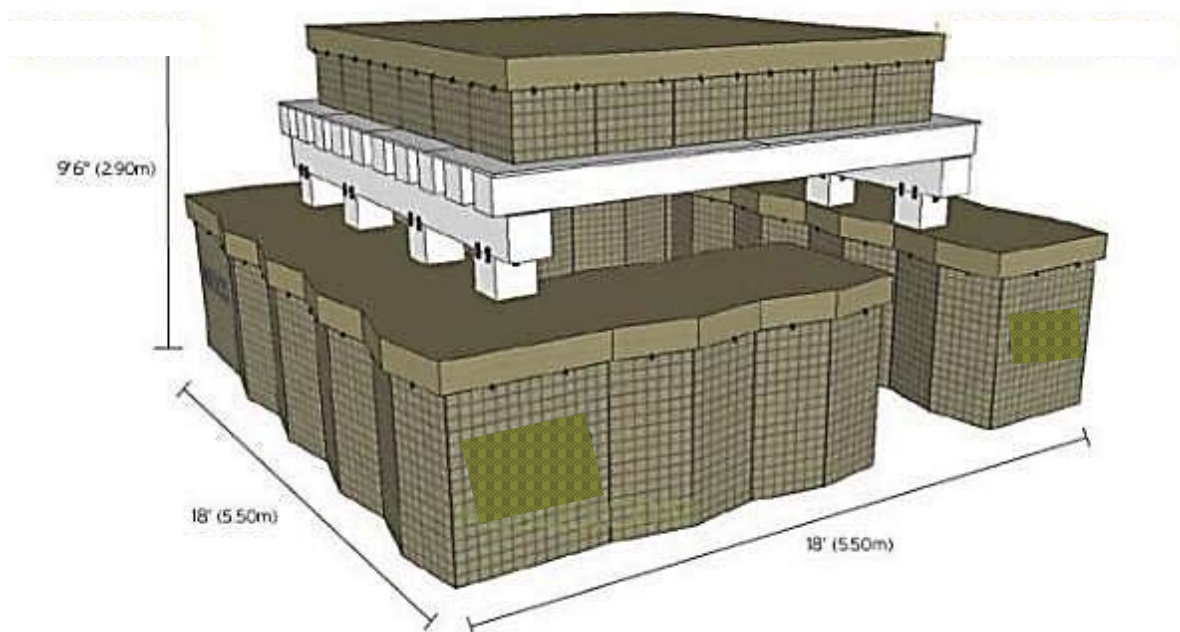

Рисунок Д.2.8 – варіант блок-посту облаштованого габіонами.

2) Комплект захисного протиосколкового покриття (КЗПП-1)

Для підвищення живучості стаціонарних та тимчасових блокпостів пропонується до використання комплект захисного протиосколкового покриття (далі - КЗПП-1), який може бути виготовлений силами військ для обладнання вогневих позицій на блок-постах та у базових таборах за умов відсутності фортифікаційних споруд для ведення вогню промислового виготовлення, а також за умов відсутності лісоматеріалу.

КЗПП-1 являє собою збірну зварну конструкцію із однотипних металевих блоків, які виготовляються із металевих кутиків розміром 400 х 600 мм, металевих стержнів довжиною 400 мм і 600 мм, з'єднувальних та кріпильних анкерів довжиною 400 і 600 мм та з'єднувальних замків із металевих труб діаметром 15 - 20 мм.

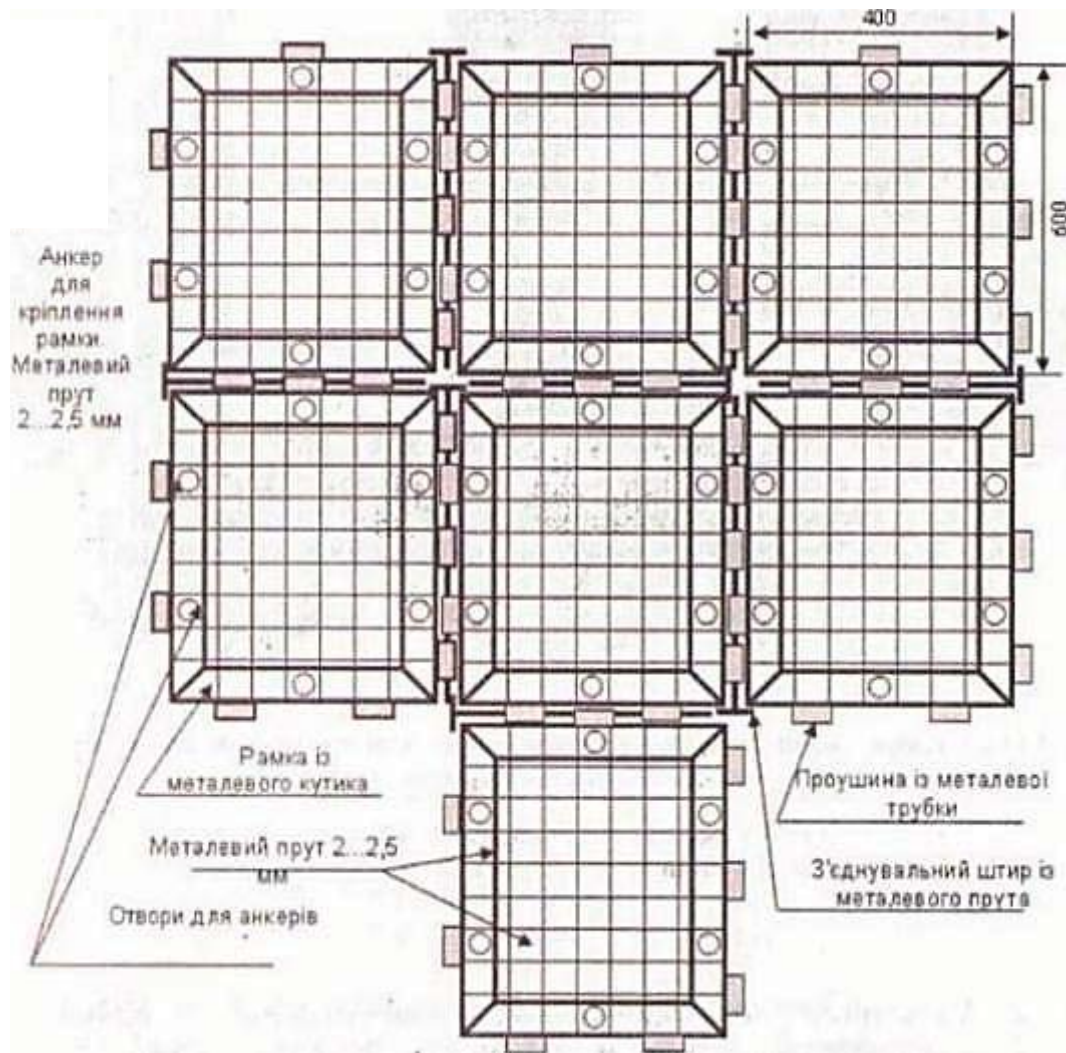

Рисунок Д.2.9 - конструкція комплекту захисного протиосколкового покриття КЗПП-1 (вид зверху).

КЗПП-1 забезпечує багаторазовість використання, швидке встановлення та знімання з фортифікаційної споруди, а також пасивний захист техніки при його перевезенні на броні бойової техніки.

Перед встановленням КЗПП-1 з'єднанням металевих блоків між собою досягається потрібна конфігурація захисного покриття. Після її встановлення на фортифікаційній споруді проводиться її покриття гідроізоляційним матеріалом та здійснюється її обсіпка підручним матеріалом (грунтом, піском, щебенем, камінням тощо).

Для обмеження швидкості руху транспорту на ділянці блокпосту на проїзній частині дороги влаштовують бетонні бар'єри в шаховому порядку через 10 – 15 м, як показано на рисунку нижче.

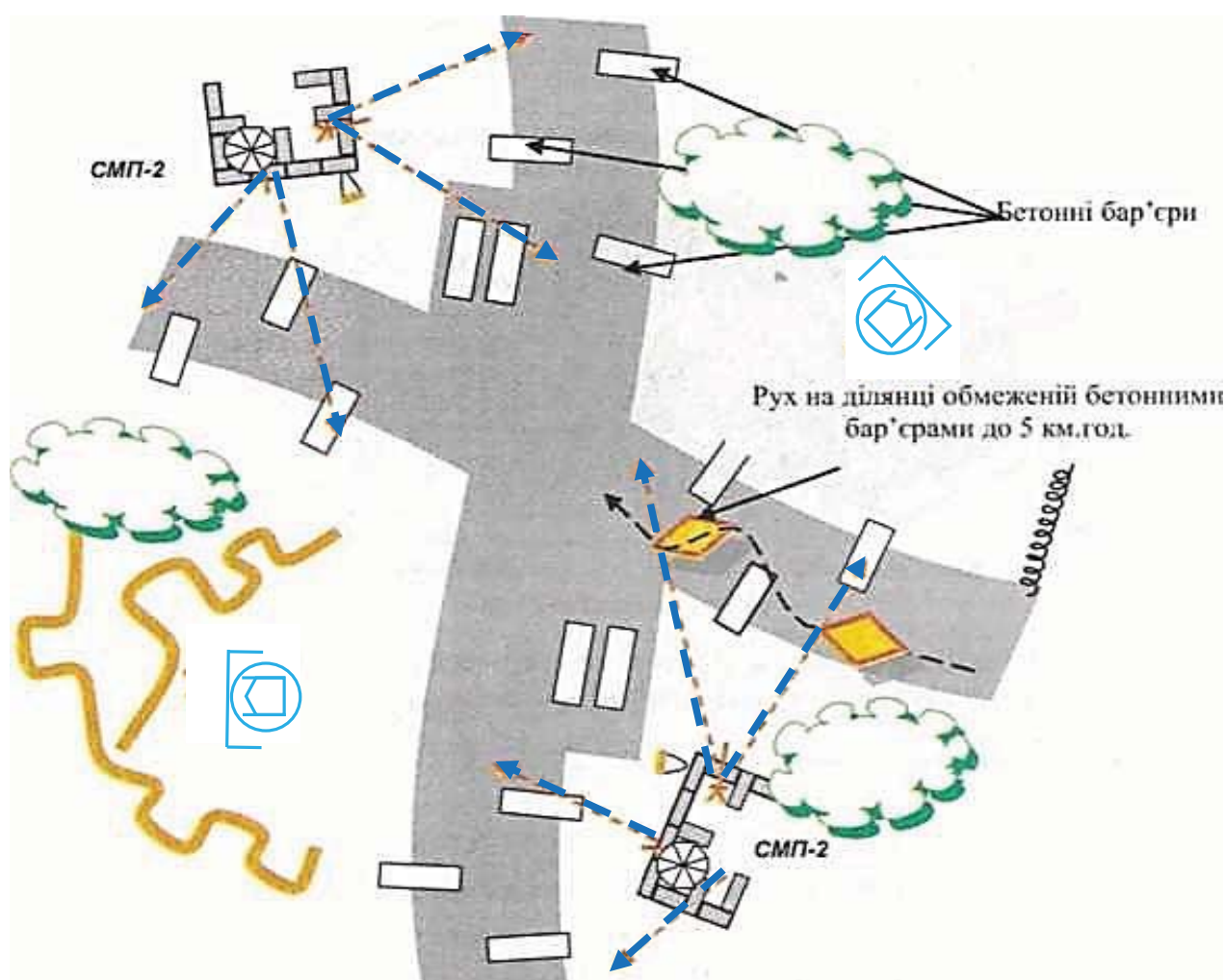

Рисунок Д.2.10 - влаштування бетонних бар'єрів в шаховому порядку.

3) Мобільний броньований блок-пост

З технічної точки зору дуже вдалий варіант. Завдяки мобільності його можливо переміщувати з місця на місце та встановлювати на найбільш небезпечних ділянках для контролю комунікацій.

4) Озброєння

Блокпост має бути здатним захистити себе протягом часу необхідного для прибуття допомоги (підкріплення). Крім особистої зброї військовослужбовців на блокпосту повинен бути створений значний запас боєприпасів на випадок ведення оборони, включаючи гранати та сльозоточивий газ, сигнальні пістолети, освітлювальні ракети, трасуючі боєприпаси, дими (включаючи оранжевого кольору для зустрічі засобів повітряної медичної евакуації тощо), сигнальні міни тощо. Підступи до посту повинні бути розчищені для створення широкого сектору обстрілу та спостереження. Біля блокпосту повинна бути обладнана площадка для прийому гелікоптера, обладнання для приземлення і зльоту гелікоптера, особовий склад повинен бути навченим приймати гелікоптер як в день так і вночі.

5) Інше обладнання

Також на КПП повинно бути в наявності інше обладнання (засоби), а саме:

додаткові запаси продовольства та питної води що знаходяться в укриттях;

засоби надання першої медичної допомоги;

ліки від хвороб, що притаманні місцевості;

запасні батареї;

інструменти для простого ремонту;

засоби пожежогасіння;

генератор для електропостачання;

запас пального.

Типовий перелік документації блокпосту

1) Бойовий розрахунок

БОЙОВИЙ РОЗРАХУНОК

(варіант)

блокпосту № _____

Резервна група № 1	
Підгрупа попереднього огляду	
№ 1	№ 2
___ мвід	
1. С –	4. Г –
2. МВ –	5. ПГ –
3. НО –	6. СС –
Чатовий (черговий вогневий засіб) – 7. К –	
Старший групи – командир ___ мвід –	
___ мвід	
1. С –	4. Г –
2. МВ –	5. ПГ –
3. НО –	6. СС –
Чатовий (черговий вогневий засіб) – 7. К –	
Старший групи – командир ___ мвід –	
___ мвід	
1. С –	4. Г –
2. МВ –	5. ПГ –
3. НО –	6. СС –
Чатовий (черговий вогневий засіб) – 7. К –	
Старший групи – командир ___ мвід –	

Резервна група № 2		
Група швидкого реагування		
Підгрупа детального огляду		Група прикриття
№ 1 (транспортних засобів)	№ 2 (людей)	
__ мвід		
1. Г –	3. С –	5. МВ –
2. ПГ –	4. СС –	6. НО –
		7. К –
Старший групи – командир __ мвід –		
__ мвід		
1. Г –	3. С –	5. МВ –
2. ПГ –	4. СС –	6. НО –
		7. К –
Старший групи – командир __ мвід –		
__ мвід		
1. Г –	3. С –	5. МВ –
2. ПГ –	4. СС –	6. НО –
		7. К –
Старший групи – командир __ мвід –		

Резервна група № 3		
Група відпочинку		
1 мвід	2 мвід	3 мвід

Командир __ мв

“ __ ” _____ 20__ року

2) Витяг з таблиці позивних

ВИТЯГ З ТАБЛИЦІ ПОЗИВНИХ*(варіант)*

№ строки	НАЙМЕНУВАННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ	ПОЗИВНІ
РАДІОМЕРЕЖА № __ КОМАНДИРА ТГр		
РЧ: _____ ЗПЧ: _____		
1.	Командир ТГр	
2.	Начальник штабу ТГр	
3.	Черговий ТГр	
РАДІОМЕРЕЖА № __ КОМАНДИРА __ РТГр		
РЧ: _____ ЗПЧ: _____		
4.	Командир __ РТГр	
5.	Командир 1 мв	
6.	Командир 1 мвід	
7.	Командир 2 мвід	
8.	Командир 3 мвід	
9.	Командир 2 мв	
10.	Командир 1 мвід	
11.	Командир 2 мвід	
12.	Командир 3 мвід	
13.	Командир 3 мв	
14.	Командир 1 мвід	
15.	Командир 2 мвід	
16.	Командир 3 мвід	
17.	Командир тр	
18.	Командир тв	
19.	Командир тв	
20.	Командир тв	
21.	Командир __ РТГр	
22.	Командир __ РТГр	
23.	Командир мінбатр	
24.	Командир птв	
25.	Командир гв	
26.	Командир __ зрвід	
27.	Командир __ зрвід	
28.	Командир __ зрвід	
29.	Командир __ зрвід	
30.	Командир __ зрвід	
31.	Командир __ зрвід	

Циркулярний позивний:

Перехід на запасну частоту:

Перехід на основну частоту:

“ _____ ”

“ _____ ”

“ _____ ”

Начальник зв'язку ТГр

майор

В.Г.ЖУК

4) Інструкції щодо дій на блокпосту (варіант)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Командир ТГр “Львів”
полковник О.В.ОСТАПЧУК
“ ” _____ 20__ року

Інструкція особовому складу блокпосту № _____ щодо дій по ступеням бойової готовності

По бойовій готовності **“Зелений”** за командою “ГРОЗА” – особовий склад груп діє у звичайному режимі. Посилюється спостереження і приводяться в бойову готовність чергові вогневі засоби.

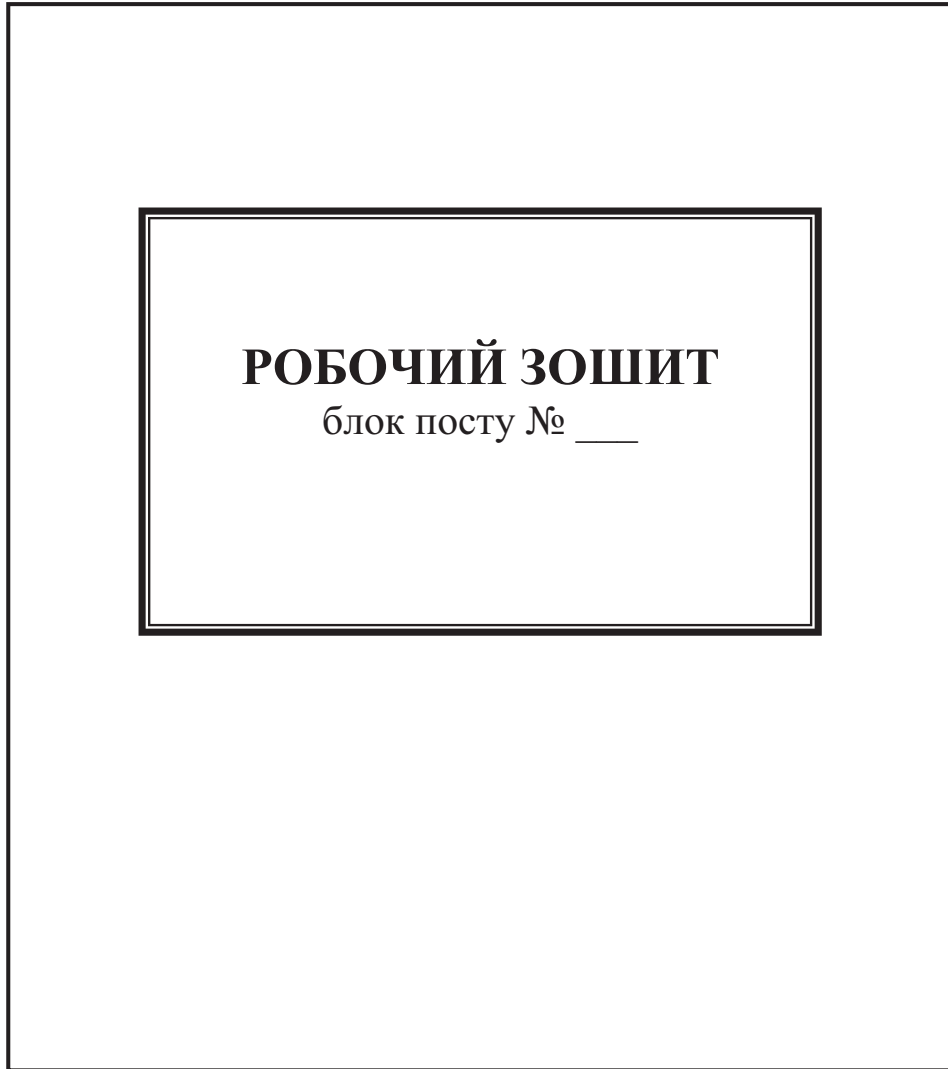
По бойовій готовності **“Жовтий”** за командою “ШТОРМ” – особовий склад груп діє у режимі готовності до дій. Пропуск автотранспорту та персоналу здійснюється згідно команд командира БТГр. Посилюється спостереження і приводяться в бойову готовність чергові вогневі засоби. Група прикриття займає визначені вогневі позиції. Група відпочинку знаходиться в готовності до посилення групи прикриття.

По бойовій готовності **“Червоний”** за командою “УРАГАН” особовий склад груп діє у режимі готовності до дій. Пропуск автотранспорту та персоналу припиняється. Посилюється спостереження і приводяться в бойову готовність чергові вогневі засоби. Група прикриття займає визначені вогневі позиції. Група відпочинку посилює групу прикриття та займає визначену вогневу позицію згідно бойового розрахунку для організації кругової оборони.

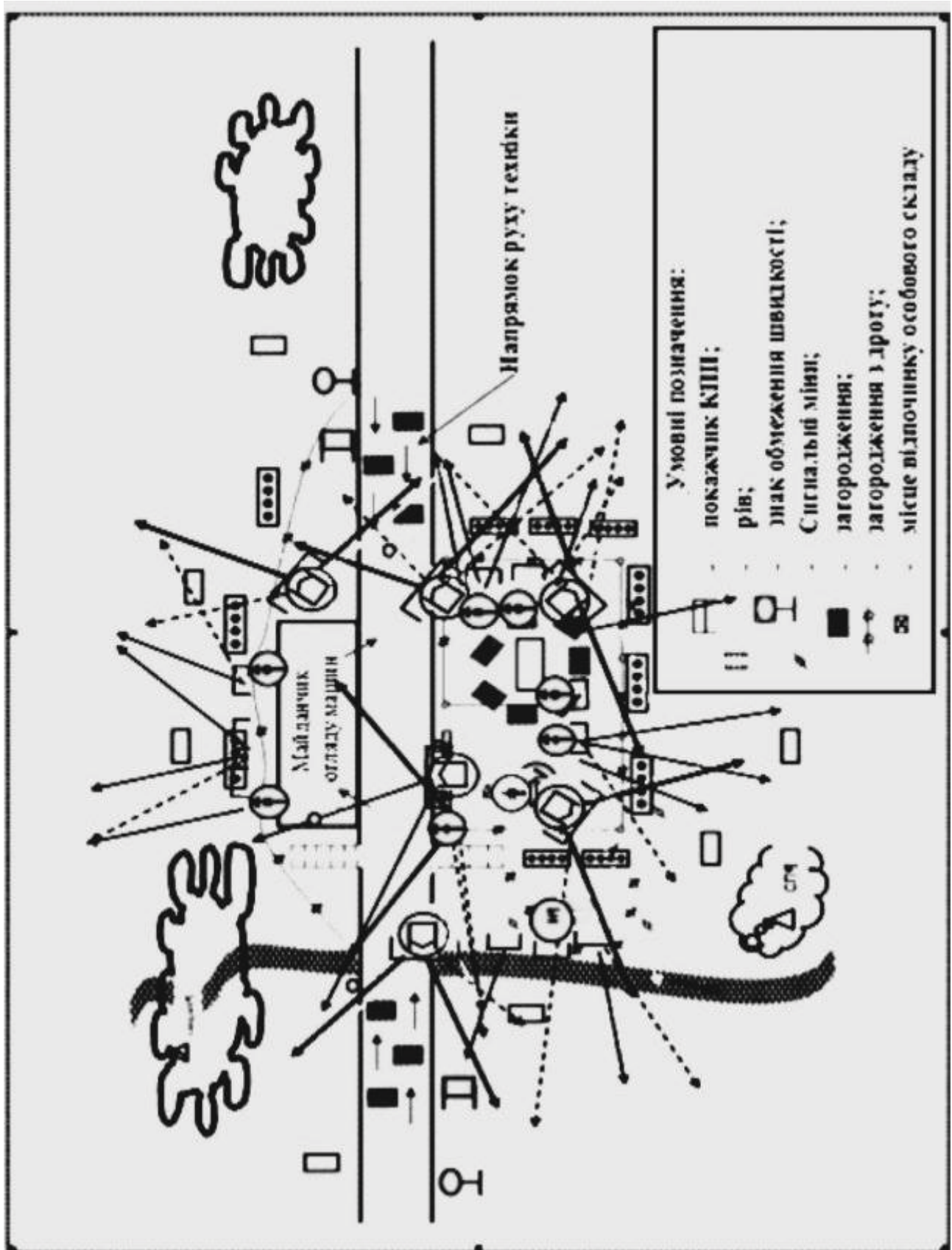
У всіх випадках особовий склад блокпосту піднімається та займає вогневі позиції за командою **“ДО БОЮ”**.

Начальник штабу ТГр
підполковник

Р.О.ГОРАШ

5) Робочий зошит

б) Схема охорони та оборони блокпосту (варіант)

7) Графік несення служби на блокпосту(варіант 1)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир __ мв

(військове звання, підпис, ініціали та прізвище)

“ ____ ” _____ 20__ року

Графік

несення служби на блокпосту № ____

“ ____ ” _____ 20__ року

Підрозділ	09.00	11.00	13.00	15.00	17.00	19.00	21.00	23.00	01.00	03.00	05.00	07.00
	– 11.00	– 13.00	– 15.00	– 17.00	– 19.00	– 21.00	– 23.00	– 01.00	– 03.00	– 05.00	– 07.00	– 09.00
1 мвід	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3
2 мвід	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1
3 мвід	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3	РГ № 1	РГ № 2

Заступник командира взводу

(військове звання, підпис, ініціали та прізвище)

Графік несення служби на блокпосту(варіант 2)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир __ мв

(військове звання, підпис, ініціали та прізвище)

“ ____ ” _____ 20__ року

Графік
несення служби на блокпосту № _____

Час несення служби	РГ № 1	РГ № 2	РГ № 3
« ____ » _____ 20__ р.			
09.00 – 11.00	1 мвід	2 мвід	3 мвід
11.00 – 13.00	3 мвід	1 мвід	2 мвід
13.00 – 15.00	2 мвід	3 мвід	1 мвід
15.00 – 17.00	1 мвід	2 мвід	3 мвід
17.00 – 19.00	3 мвід	1 мвід	2 мвід
19.00 – 21.00	2 мвід	3 мвід	1 мвід
21.00 – 23.00	1 мвід	2 мвід	3 мвід
23.00 – 01.00	3 мвід	1 мвід	2 мвід
01.00 – 03.00	2 мвід	3 мвід	1 мвід
03.00 – 05.00	1 мвід	2 мвід	3 мвід
05.00 – 07.00	3 мвід	1 мвід	2 мвід
07.00 – 09.00	2 мвід	3 мвід	1 мвід

Командир __ мв

“ ____ ” _____ 20__ року

8) Зразки озброєння противника (варіант)

	
MiG-31	KA-52
	
MiG-29	Mi-26
	
Су 27СМ3	А-50
	
Су -24	Іл-76МД
	
Т-90	240-мм самохідний міномет 2С4 “Тюльпан”

	
<p>БТР-90</p>	<p>Тяжка вогнеметна система ТОС-1 “Буратіно”</p>
	
<p>БМП-3</p>	<p>Самохідний зенітний ракетний комплекс 9К37 “Бук”</p>
	
<p>БМД-4</p>	<p>300-мм реактивна система залпового вогню 9К58 “Смерч”</p>
	
<p>25-мм протитанкова самохідна гармата 2С25 “Спрут-СД”</p>	<p>Броньована машина “Тигр”</p>

9) Зразки посвідчення особи. (варіант)

Зразки посвідчення представників міжнародних організацій

А. ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ

(Вказування держави і воєнної влади, якою
видано дійсне посвідчення особи)

ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ

для особи, яка слідкує за збройними силами

Фотографія власника	Прізвище
	Ім'я, по-батькові
	Дата і місце народження

Слідкує за збройними силами в якості

Дата складання
посвідчення

Підпис користувача

Примітка: Бажано, щоб посвідчення було складено на двох - трьох языках і щоби один із них був языком міжнародного значення. Розміри посвідчення, який складається по пунктирній лінії, 13x 10 см

Зворотній бік

Ріст _____	Вага _____	Очі _____	Волосся _____
Інші прикмети	Відбиток пальців (необов'язково)	Група крові	(Печатка влади, яка видала документ)
		Релігія	
	(Лівий вказівний)	ДО ВІДОМА Дійсне посвідчення видається особам, які слідують за збройними силами _____ і не входять безпосередньо до їх складу. Особа, якої воно видано, зобов'язаний мати його при собі. Якщо його власник попав в полон, він сам повинен передати посвідчення владі, яка його утримує, для того, щоб вони мали змогу встановити його особу.	
(Правий вказівний)			

В. КАРТОЧКА-СПОВІЩЕННЯ ПРО ВЗЯТТЯ У ПОЛОН

Писати розбірливо і прописними буквами	1. Держава, за якою рахується військовополонений _____	
2. Прізвище _____	3. Ім'я (повністю) _____	4. По-батькові _____
5. Дата народження _____	6. Місце народження _____	
7. Звання _____		
8. Особистий номер _____		
9. Адреса сім'ї _____		
*10. Взятий у полон: (або)		
Прибув з (табору № _____, шпиталю та ін.) _____		
* 11. а) Здоровий _____ б) не поранений _____ с) одужевший _____		
d) поправляється _____ е) хворий _____ f) легке поранення _____		
g) тяжке поранення _____		
12. Моя адреса і дійсний час: Номер полоненого _____		
Визначення табору _____		
13. Дата _____	14. Підпис _____	
* Непотрібне закресліть. – До зазначеного нічого не додавати. - Див. пояснення на зворотній стороні		
Зворотній бік		
Пошта для військовополонених		Безкоштовно
Карточка-сповіщення про взяття у полон		
ДО ВІДОМА Ця карточка повинна бути заповнена кожним військовополоненим терміново після взяття у полон і кожний раз, коли полонений міняє свою адресу в результаті розміщення його шпиталю або іншій табор. Дійсна карточка не має відношення до спеціальної карточки, яка полоненому дозволяється послати своєї родині (сім'ї).	У Центральне Агентство по справах полонених	
	Міжнародний Комітет і Червоного Хреста	
	<u>ЖЕНЕВА</u> (ШВЕЙЦАРІЯ)	

Примітка:

Ця карточка повинна бути складена на двох або трьох языках, в частоті, на рідному языку полоненого та на языку Держави, яка тримала його у полоні.

Розміри 15 x 10,5 см.

**Зразок посвідчення особи для персоналу цивільної оборони
(формат 74 x 105 мм)**

Лицевий бік

	(місце, залишене для назви держави і влади, що видала дійсне посвідчення особи)	
<p>ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ для персоналу цивільної оборони</p>		
<p>Прізвище _____</p>		
<p>Дата народження (або вік) _____</p>		
<p>Особистий номер (якщо такий є) _____</p>		
<p>Власник дійсного посвідчення особи знаходиться під захистом Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р. і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що торкається захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) в якості _____</p>		
<p>Дата видачі _____ № посвідчення _____</p>		
<p>Дійсне до _____</p>		<p>Підпис влади, що видала посвідчення</p>

Зворотній бік

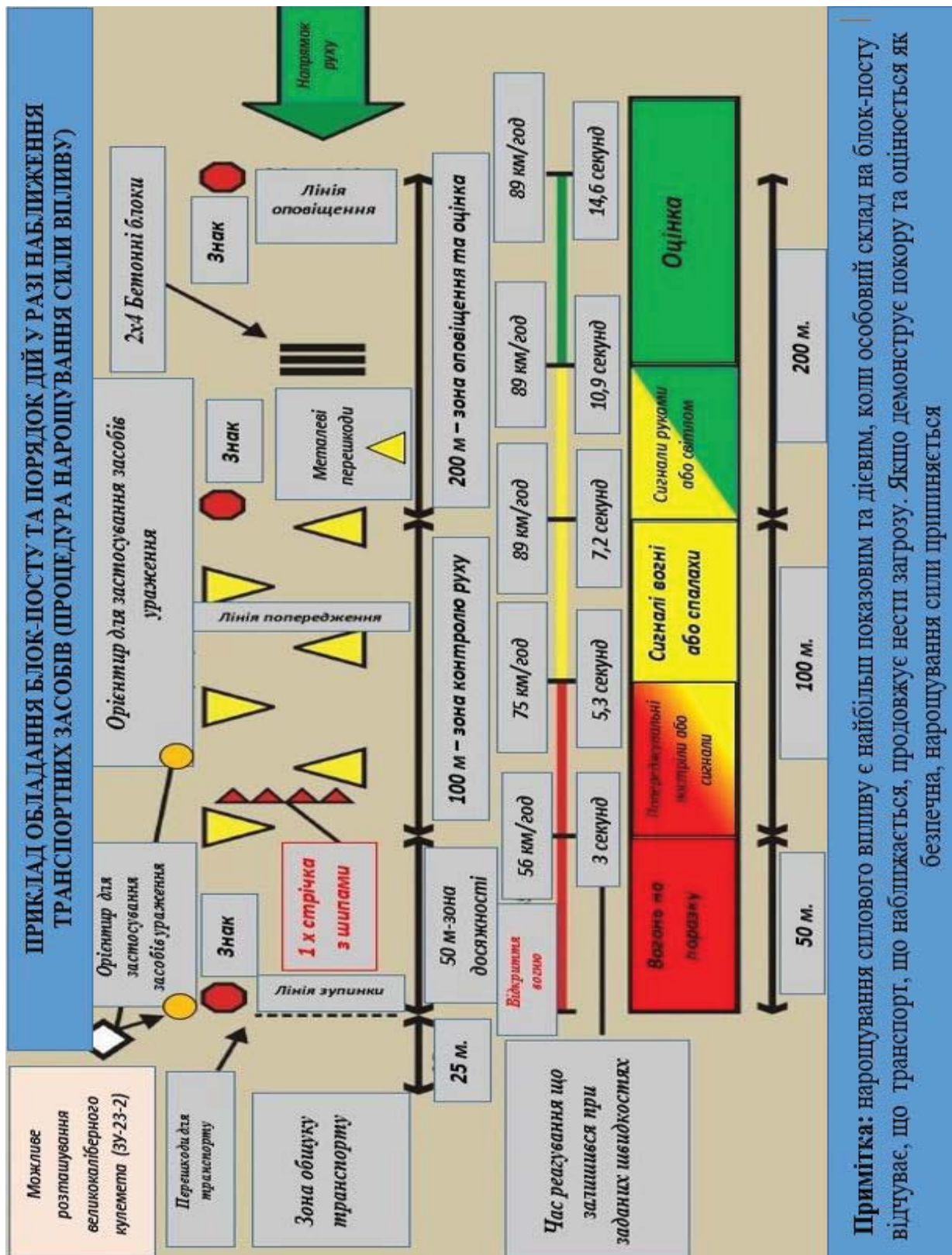
Зріст _____	Очі _____	Волосся _____
Інші особливі прикмети або дані: _____ _____ _____		
Наявність зброї _____ _____		
ФОТОГРАФІЯ ВЛАСНИКА		
Печатка	Підпис власника, або відбиток його великого пальця, або те чи інше	

**Зразок посвідчення особистості
(формат 74 x 105 мм)**

	(місце, залишене для назви держави і влади, що видала дійсне посвідчення особи)	
ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ		
ПОСТІЙНОГО для ТИМЧАСОВОГО	цивільного	медичного духовного ТИМЧАСО
		персоналу
Прізвище _____		
Дата народження (або вік) _____		
Особистий номер (якщо такий є) _____		
Власник дійсного посвідчення особи знаходиться під захистом Женевських конвенцій від 12 серпня 1945 р. і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що торкається захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) в якості _____		
Дата видачі _____ № посвідчення _____		
Дійсне до _____		Підпис влади, що видала посвідчення

Зріст _____	Очі _____	Волосся _____
<p>Інші особливі прикмети або дані: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Наявність зброї _____</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">ФОТОГРАФІЯ ВЛАСНИКА</p>		
Печатка	Підпис власника, або відбиток його великого пальця, або те чи інше	

Порядок нарощування силового впливу

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України, частина 1 (бригада) затверджений наказом командувача Сухопутних військ ЗС України від 30.12.2016 № 8т;

2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина 2 (батальйон, рота) затверджений наказом командувача Сухопутних військ ЗС України від 30.12.2016 № 605.

3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина 3 (взвод, відділення, екіпаж) затверджений наказом командувача Сухопутних військ ЗС України від 25.05.2016 № 238.

4. Аналізи підготовки і ведення бойових дій військових частин (підрозділів) видів (окремих родів військ (спеціальних військ) ЗС України в Антитерористичній операції на території Донецької та Луганської областей (на теперішній час операція об'єднаних сил ЗС України).

5. Методичні рекомендації командирів взводу щодо організації дій підрозділу з урахуванням досвіду проведення антитерористичної операції. (Національна академія сухопутних військ) Львів 2016.

6. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо застосовуються підрозділів в ході ведення бойових дій на сході України.

